EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 14.03.2006
KOM(2006) 113 slutlig

2006/0036 (CNS)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om undertecknande och provisorisk tillämpning av det multilaterala avtalet mellan Republiken Albanien, Bosnien och Hercegovina, Republiken Bulgarien, Europeiska gemenskapen, Republiken Island, Republiken Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Konungariket Norge, Serbien och Montenegro, Rumänien och Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo om inrättandet av ett gemensamt europeiskt luftrum

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om ingående av det multilaterala avtalet mellan Republiken Albanien, Bosnien och Hercegovina, Republiken Bulgarien, Europeiska gemenskapen, Republiken Island, Republiken Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Konungariket Norge, Serbien och Montenegro, Rumänien och Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo om inrättandet av ett gemensamt europeiskt luftrum

(framlagda av kommissionen)

MOTIVERING

1) BAKGRUND

- **Motiv och syfte för förslaget**

I oktober 1996 beviljade rådet kommissionen ett mandat att framförhandla ett multilateralt avtal med de dåvarande tio kandidatländerna samt Island och Norge. Skälet till mandatet var att man ville öppna marknaderna mellan Europa och dess grannländer, så att ”det gemensamma europeiska luftrummet” (ECAA) mellan gemenskapen och tredjeländer följer mönstret för den inre marknaden, nämligen:

- Full marknadsöppning i fråga om åtkomst, kapacitet och avgifter samt etableringsfrihet utan klausuler om nationalitet (vilket skall gälla ömsesidigt).

- Anpassning till gemenskapslagstiftningen om frågor som luftfartssäkerhet, luftfartsskydd och flygledningstjänster.

Förhandlingarna med de tio kandidatländerna avbröts under 2002 beroende på den förestående anslutningen. Att mandatet i december 2004 utvidgades till att även gälla Balkanområdet var ett betydande framsteg och kommer att hjälpa parterna att närma sig EU i den här sektorn som är ekonomiskt mycket viktig.

- **Allmän bakgrund**

Texten till det multilaterala avtalet godkändes under slutförhandlingarna den 20 december 2005 av Albanien, Bosnien och Hercegovina, Bulgarien, Europeiska gemenskapen, Island, Kroatien, f.d jugoslaviska republiken Makedonien, Norge, Serbien och Montenegro, Rumänien och Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo.

Förhandlingsresultaten innebär betydande och värdefulla framsteg. Lagstiftningen hos de olika parterna har sammanjämkats på ett aldrig tidigare skådat sätt. Samtliga åtta parter i västra Balkan (”ECAA-partners”) har godtagit att anpassa sin nationella luftfartslagstiftning till gemenskapens fullständiga luftfartslagstiftning. Harmoniserade regler i Europa kommer att skapa en fri och säker transportmarknad, som kan bli en drivkraft för andra sektorer och bidra till utvecklingen av hela regionen, vilket gynnar både konsumenter och industri. Detta innebär ett stort steg framåt, eftersom lufttransporter kan spela en nyckelroll i fråga om att bidra till Europas politiska och ekonomiska integration.

- **Gällande bestämmelser**

Luftfartsavtal mellan medlemsstaterna och ECAA-partnerna kommer att ersättas av det här avtalet.

- **Förenlighet med Europeiska unionens politik och mål på andra områden**

ECAA utformades för att vara ett ramverk öppet för europeiska länder som vill integreras helt och hållet i den europeiska luftfartsgemenskapen och anpassa sig till

gemenskapens grannskapspolitik.

2) SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSANALYS

- **Samråd med berörda parter**

Metoder, målsektorer och deltagarnas allmänna profil

Specialkommitté, rådgivande industriforum. Sektor: lufttransporter. Svar har inkommit från: medlemsstater, flygbolag, flygplatser och deras sammanslutningar.

Sammanfattning av svaren och av hur de har beaktats

Allmänt stöd, förslag på strategier och lagstiftning som beaktats vid förhandlingarna med ECAA-partners.

- **Extern experthjälp**

Berörda fackområden/berörd sakkunskap

Lufttransport.

Metoder

Utvärderingsrapporter om lufttransportsektorn i samtliga partnerländer i västra Balkan.

De viktigaste organisationer och experter som rådfrågats

Oberoende experter i medlemsstaterna.

Sammanfattning av inkomna och använda rekommendationer

Inga potentiellt allvarliga risker med oåterkalleliga konsekvenser har nämnts.

Marknadsöppningen kommer att kopplas till harmonisering av lagstiftningen, dvs. ECAA-partnerna skall tillämpa gemenskapens luftfartslagstiftning som innehåller mycket höga krav i fråga om luftfartssäkerhet, luftfartsskydd, miljö- och konsumentskydd, konkurrensfrågor, etc.

Tillvägagångssätt för att göra expertrekommendationerna offentligt tillgängliga

Bedömningsrapporter delade med medlemsstaterna och intressenterna.

- **Konsekvensbedömning**

Stödprogram till de avtalsslutande parterna i västra Balkan för att bistå dem vid tillämpningen av gemenskapens luftfartslagstiftning.

Inga andra alternativ ansågs lämpliga.

3) RÄTTSLIGA ASPEKTER

- **Sammanfattning av den föreslagna åtgärden**

Texten har förenklats avsevärt sedan den första versionen från 1996 framförhandlades med de tio dåvarande kandidatländerna. Konkurrensfrågor kommer nu till exempel att behandlas inom ramen för stabiliserings- och associeringsprocessen.

En gemensam ”multilateral huvudtext” utgör underlag för ECAA och gäller alla undertecknande parter. Till den gemensamma texten har det fogats flera protokoll som reglerar de särskilda behov som finns för varje land som ansluter sig till ECAA, samt lämpliga övergångsarrangemang. Slutligen innehåller bilagan en lista över den gemenskapslagstiftning på flygområdet som kommer att tillämpas inom ECAA.

- **Rättslig grund**

Artikel 80.2, artikel 300.2 och artikel 300.4 i EG-fördraget.

- **Subsidiaritetsprincipen**

Förslaget avser ett område där gemenskapen är ensam behörig. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen av följande skäl:

ECAA-avtalet är ett multilateralt luftfartsavtal som kommer att ersätta bilaterala luftfartsavtal mellan medlemsstaterna och ECAA-partnerna. Medlemsstaterna kommer dock att kunna införa säkerhetsåtgärder om det är nödvändigt.

Avtalet kommer att förvaltas av en gemensam kommitté. Enligt planerna skall det hållas ett eller två möten per år.

- **Val av instrument**

Föreslagna instrument: internationellt avtal.

Rådet uppmanas att fatta beslut om undertecknande, provisorisk tillämpning och ingående av avtalet.

4) BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget påverkar inte gemenskapens budget.

5) ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

- **Förenklingar**

Förslaget innebär att lagstiftning förenklas.

De olika bilaterala luftfartsavtal som finns mellan medlemsstaterna och ECAA-partnerna kommer att ersättas av ett enda gemenskapsavtal.

- **Närmare redogörelse för förslaget**

Förslag (1) till rådets beslut om undertecknande och provisorisk tillämpning av det multilaterala avtalet mellan Republiken Albanien, Bosnien och Hercegovina, Republiken Bulgarien, Europeiska gemenskapen, Republiken Island, Republiken Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Konungariket Norge, Serbien och Montenegro, Rumänien och Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo om inrättandet av ett gemensamt europeiskt luftrum och (2) till rådets beslut om ingående av avtalet om det gemensamma europeiska luftrummet.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om undertecknande och provisorisk tillämpning av det multilaterala avtalet mellan Republiken Albanien, Bosnien och Hercegovina, Republiken Bulgarien, Europeiska gemenskapen, Republiken Island, Republiken Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Konungariket Norge, Serbien och Montenegro, Rumänien och Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo om inrättandet av ett gemensamt europeiskt luftrum

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 80.2 jämförd med artikel 300.2 första stycket första meningen, och artikel 300.4,

med beaktande av kommissionens förslag,[1] och

av följande skäl:

(1) Rådet bemyndigade kommissionen att inleda förhandlingar med vissa tredjeländer i Europa för att inrätta ett gemensamt europeiskt luftrum (ECAA).

(2) Kommissionen har på gemenskapens vägnar framförhandlat ett multilateralt avtal med Albanien, Bosnien och Hercegovina, Bulgarien, Island, Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Norge, Serbien och Montenegro, Rumänien och Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo om inrättandet av ett gemensamt europeiskt luftrum i enlighet med mekanismerna och direktiven i bilagan till rådets beslut om att bemyndiga kommissionen att inleda förhandlingar om ett gemensamt europeiskt luftrum.

(3) Med förbehåll för att det kan komma att ingås vid en senare tidpunkt bör det avtal som kommissionen har förhandlat fram undertecknas och tillämpas provisoriskt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Med förbehåll för att avtalet ingås vid en senare tidpunkt bemyndigas rådets ordförande att utse den eller de personer som skall ha befogenhet att på Europeiska gemenskapens vägnar underteckna det multilaterala avtalet mellan Republiken Albanien, Bosnien och Hercegovina, Republiken Bulgarien, Europeiska gemenskapen, Republiken Island, Republiken Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken

[1] EUT C […], […], s. […].

Makedonien, Konungariket Norge, Serbien och Montenegro, Rumänien och Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo om inrättandet av ett gemensamt europeiskt luftrum.

2. Till dess att avtalet träder i kraft skall det från och med dagen för undertecknande tillämpas provisoriskt av gemenskapen och annan part som överlämnar det meddelande som anges i artikel 29.3 i avtalet under förutsättning att minst en associerad part omfattas. Rådets ordförande bemyndigas härmed att överlämna det meddelandet på gemenskapens vägnar.

3. Texten till avtalet åtföljer detta beslut.

Artikel 2

1. I den gemensamma kommitté som inrättats i enlighet med artikel 18 i avtalet skall gemenskapen företrädas av kommissionen, som skall biträdas av företrädare för medlemsstaterna.

2. Kommissionen skall fastställa den ståndpunkt som gemenskapen skall inta i fråga om den gemensamma kommitténs beslut.

Utfärdat i Bryssel den […]

På rådets vägnar
Ordförande

2006/0036 (CNS)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om ingående av det multilaterala avtalet mellan Republiken Albanien, Bosnien och Hercegovina, Republiken Bulgarien, Europeiska gemenskapen, Republiken Island, Republiken Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Konungariket Norge, Serbien och Montenegro, Rumänien och Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo om inrättandet av ett gemensamt europeiskt luftrum

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 80.2 jämförd med artikel 300.2 första stycket första meningen och artikel 300.3 första stycket, och artikel 300.4,

med beaktande av kommissionens förslag,[2]

med beaktande av Europaparlamentets yttrande,[3] och

av följande skäl:

(1) Rådet bemyndigade kommissionen att inleda förhandlingar med vissa tredjeländer i Europa för att inrätta ett gemensamt europeiskt luftrum (ECAA).

(2) Kommissionen har på gemenskapens vägnar framförhandlat ett multilateralt avtal med Albanien, Bosnien och Hercegovina, Bulgarien, Island, Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Norge, Serbien och Montenegro, Rumänien och Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo om inrättandet av ett gemensamt europeiskt luftrum i enlighet med mekanismerna och direktiven i bilagan till rådets beslut om att bemyndiga kommissionen att inleda förhandlingar om ett gemensamt europeiskt luftrum.

(3) Detta avtal undertecknades på Europeiska gemenskapens vägnar den […], med förbehåll för att det kan komma att ingås vid en senare tidpunkt, i enlighet med rådets beslut .../.../EG av den […].[4]

(4) Avtalet bör godkännas.

---

2 EUT C […], […], s. […].
3 EUT C […], […], s. […].
4 EUT C […], […], s. […].

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Det multilaterala avtalet mellan Republiken Albanien, Bosnien och Hercegovina, Republiken Bulgarien, Europeiska gemenskapen, Republiken Island, Republiken Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Konungariket Norge, Serbien och Montenegro, Rumänien och Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo om inrättandet av ett gemensamt europeiskt luftrum (ECAA) godkänns på gemenskapens vägnar.

2. Texten till avtalet åtföljer detta beslut.

Artikel 2

Rådets ordförande bemyndigas härmed att utse den person som skall ha befogenhet att överlämna det meddelande som avses i artikel 29.1 i avtalet.

Artikel 3

1. I den gemensamma uppföljningsgrupp som avses i artikel 18 i avtalet skall gemenskapen företrädas av kommissionen, som skall biträdas av företrädare för medlemsstaterna.

2. Kommissionen skall fastställa den ståndpunkt som gemenskapen skall inta i fråga om den gemensamma kommitténs beslut.

Utfärdat i Bryssel den […]

På rådets vägnar
Ordförande

BILAGA

Multilateralt avtal

mellan

Republiken Albanien, Bosnien och Hercegovina, Republiken Bulgarien, Europeiska gemenskapen, Republiken Island, Republiken Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Konungariket Norge, Serbien och Montenegro, Rumänien och Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo[5]

om inrättandet av ett

gemensamt europeiskt luftrum (ECAA)

De avtalsslutande parterna

SOM ÄR MEDVETNA om den internationella civila lufttfartens sammansatta karaktär och som önskar upprätta ett gemensamt europeiskt luftrum (ECAA) på grundval av ömsesidigt tillträde till de avtalsslutande parternas marknader för lufttransporter, etableringsfrihet med lika konkurrensvillkor samt efterlevnaden av samma regler – särskilt när det gäller luftfartssäkerhet, luftfartsskydd, flygledning, social harmonisering och miljö,

SOM FINNER att reglerna för det gemensamma europeiska luftrummet skall tillämpas multilateralt inom ECAA och att särskilda regler därför behöver formuleras,

SOM ÄR ÖVERENS om att det är ändamålsenligt att grunda dessa regler om ECAA på den lagstiftning som är i kraft inom Europeiska gemenskapen i enlighet med bilaga I till det här avtalet, utan att det påverkar tillämpningen av de regler som finns i EG-fördraget,

SOM ÄR MEDVETNA om att fullständig efterlevnad av ECAA-reglerna möjliggör för de avtalsslutande parterna att dra nytta av ECAA, även i fråga om marknadstillträde,

SOM ÄR MEDVETNA om att efterlevnad av ECAA-regler, inklusive fullständigt marknadstillträde, inte kan ske i ett steg, utan snarare genom en övergång som skall underlättas genom specifika arrangemang med begränsad varaktighet,

SOM BETONAR att, beroende på övergångsarrangemang i de fall det är nödvändigt, bör reglerna för marknadsåtkomst för lufttrafikföretag inte omfatta begränsningar av frekvens, kapacitet, flyglinjer, typ av flygplan eller liknande restriktioner i bilaterala lufttransportavtal eller -arrangemang, och att man inte bör kräva att lufttrafikföretag ingår kommersiella avtal eller liknande arrangemang som villkor för marknadsåtkomst,

SOM BETONAR att lufttrafikföretag bör behandlas på ett icke-diskriminerande sätt i fråga om åtkomst till lufttransportinfrastruktur, framförallt när tillgången är begränsad,

SOM ÄR MEDVETNA om att det i associeringsavtalen i princip – i syfte att ge en samordnad utveckling och stegvis avreglering av transporterna mellan avtalsparterna som är anpassad till

[5] Enligt definitionen i FN :s säkerhetsråds resolution 1244 av den 10 juni 1999

ömsesidiga kommersiella behov – fastställs att villkoren för ömsesidigt marknadstillträde på lufttransportområdet skall fastställas genom specialarrangemang,

SOM ÄR MEDVETNA om att samtliga associerade parter strävar efter att få sin lagstiftning om lufttransporter och övriga frågor inom lufttransportområdet att överensstämma med Europeiska gemenskapens lagstiftning, även med tanke på framtida utveckling av denna,

SOM ERKÄNNER vikten av tekniskt bistånd för att uppnå dessa mål,

SOM ERKÄNNER att relationerna mellan gemenskapen och Norge och Island även fortsättningsvis måste styras av EES-avtalet,

SOM ÖNSKAR en fortsatt utvidgning av det gemensamma europeiska luftrummet,

SOM PÅMINNER om förhandlingarna mellan Europeiska gemenskapen och de associerade parterna med målet att sluta avtal om vissa aspekter på lufttrafik som kommer att anpassa de bilaterala luftfartsavtalen mellan EU-medlemsstater och de associerade parterna till EG-lagstiftningen.

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

Målsättning och principer

Artikel 1

1. Syftet med detta avtal är att upprätta ett gemensamt europeiskt luftrum, nedan kallat ECAA. ECAA skall baseras på fritt tillträde till marknader, etableringsfrihet, lika konkurrensvillkor och gemensamma regler, även i fråga om luftfartssäkerhet, luftfartsskydd, flygledning, sociala frågor och miljö. I detta avtal fastställs därför de regler som skall tillämpas mellan de avtalsslutande parterna i enlighet med de villkor som anges nedan. Dessa regler omfattar de bestämmelser som fastställs i den lagstiftning som anges i bilaga I.

2. Bestämmelserna i detta avtal skall gälla i den mån de har att göra med luftfart eller därmed förbundna frågor som anges i bilaga I.

3. Det här avtalet består av en serie artiklar som anger ECAA:s allmänna funktion (huvudavtalet), en serie bilagor där bilaga I innehåller den EG-lagstiftning som inom ramen för huvudavtalet gäller mellan de avtalsslutande parterna, och en serie protokoll, varav åtminstone ett för varje associerad part fastställer de övergångsarrangemang som gäller för parten.

Artikel 2

1. I detta avtal används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

   a) *avtal*: huvudavtalet, dess protokoll och bilagor samt de rättsakter som det hänvisas till i bilaga I.

   b) *associerad part*: Republiken Albanien, Bosnien och Hercegovina, Republiken Bulgarien, Republiken Kroatien, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Serbien

och Montenegro, eller någon annan stat eller entitet som blivit part till detta avtal enligt artikel 32.

c) *UNMIK*: ytterligare en associerad part, Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo i enlighet med resolution 1244 av den 10 juni 1999 från FN:s säkerhetsråd.

d) *avtalsslutande part*: Europeiska gemenskapen, en associerad part, Norge eller Island.

e) *ECAA-partner*: associerad part, Norge eller Island.

f) *EG-fördraget*: fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

g) *EES-avtalet*: avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt dess protokoll och bilagor, undertecknat den 2 maj 1992, till vilket Europeiska gemenskapen, dess medlemsstater, Island, Norge och Liechtenstein är parter.

h) *associationsavtal*: avtal genom vilket det inrättas en association mellan Europeiska gemenskapen, eller mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och respektive associerad part, å andra sidan.

i) *ECAA-lufttrafikföretag*: ett lufttrafikföretag som innehar licens i enlighet med detta avtal och bestämmelserna i de tillämpliga rättsakter som anges i bilaga I.

j) *behörig luftfartsmyndighet*: en statlig byrå eller myndighet som har laglig rätt att bedöma överensstämmelsen med, eller certifiera och kontrollera användningen eller försäljningen av produkter, tjänster eller licenser inom en avtalsslutande parts jurisdiktion och som kan vidta åtgärder för att säkerställa att produkter eller tjänster som marknadsförs inom partens jurisdiktion uppfyller rättsliga krav.

k) *konvention*: konventionen angående internationell civil luftfart, som öppnades för undertecknande i Chicago den 7 december 1944, samt ändringar och bilagor till denna.

l) *Sesar*: det tekniska genomförandet av det gemensamma europeiska luftrummet som innebär en samordnad, synkroniserad utveckling och spridning av de nya generationernas ATM-system.

m) *huvudplan för flygledningstjänster (ATM)*: startpunkt för Sesar.

n) *EG-medlemsstat*: medlemsstat i Europeiska unionen.

2. Användningen av begreppen ”land”, ”nationell”, ”medborgare” eller ”territorium” skall inte påverka statusen för de avtalsslutande parterna enligt internationell rätt.

Artikel 3

Rättsakter som det hänvisas till eller som ingår i bilaga I till detta avtal eller i Gemensamma kommitténs beslut skall vara bindande för de avtalsslutande parterna och vara del av, eller upptas i, den nationella lagstiftningen enligt följande:

a) En rättsakt som motsvarar en EG-förordning skall som sådan upptas i de avtalsslutande parternas nationella lagstiftning.

b) För en rättsakt som motsvarar ett EG-direktiv får de avtalsslutande parternas myndigheter välja form och metod för genomförandet.

Artikel 4

De avtalsslutande parterna skall vidta alla lämpliga åtgärder, både allmänna och särskilda, för att säkerställa att de skyldigheter som följer av detta avtal fullgörs, och de skall avstå från varje åtgärd som skulle kunna äventyra uppnåendet av avtalets mål.

Artikel 5

Bestämmelserna i detta avtal skall inte påverka förhållandet mellan parterna till EES-avtalet.

Icke-diskriminering

Artikel 6

Inom tillämpningsområdet för detta avtal, och utan att det påverkar tillämpningen av eventuella särskilda bestämmelser som finns i avtalet, skall varje form av diskriminering på grund av nationalitet vara förbjuden.

Etableringsrätt

Artikel 7

Inom tillämpningsområdet för detta avtal, och utan att det påverkar tillämpningen av tillämpliga rättsakter som anges i bilaga I, skall det inte finnas några restriktioner vad gäller etableringsfriheten för medborgare i en EG-medlemsstat eller i en ECAA-partner på någon av dessa staters territorium. Etableringsfriheten skall innefatta rätten att starta och bedriva verksamhet som egenföretagare samt rätten att bilda och driva företag, däribland bolag eller firmor, i enlighet med de villkor som fastställs i etableringslandets lagstiftning för egna medborgare. Detta skall också gälla rätten att upprätta kontor, filialer och dotterbolag för sådana medborgare i EG:s medlemsstater eller i ECAA-partner som är etablerade inom någon av dessa staters territorium.

Artikel 8

1. Inom tillämpningsområdet för detta avtal, och utan att det påverkar tillämpningen av tillämpliga rättsakter som anges i bilaga I, skall bolag eller firmor som bildats i enlighet med lagstiftningen i en EG-medlemsstat eller en ECAA-partner vilka har sitt säte, sitt

huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom ECAA likställas med fysiska personer som är medborgare i en EG-medlemsstat eller en ECAA-partner.

2. Med ”bolag eller firmor” förstås bolag eller firmor enligt civil- eller handelslagstiftning, inbegripet kooperativa sammanslutningar samt andra offentligrättsliga eller privaträttsliga juridiska personer, med undantag av sådana som inte drivs i vinstsyfte.

Artikel 9

1. Bestämmelserna i artiklarna 7 och 8 skall inte omfatta sådan verksamhet på en avtalsslutande parts territorium som, om än endast tillfälligt, är förenad med utövandet av offentlig makt.

2. Bestämmelserna i artiklarna 7 och 8, och de åtgärder som vidtagits med stöd av dessa, skall inte utgöra hinder för tillämpning av bestämmelser i lagar och andra författningar som föreskriver särskild behandling av utländska medborgare och som grundas på hänsyn till allmän ordning, säkerhet eller hälsa.

Artikel 10

1. Utan att det påverkar tillämpningen av mer gynnsamma bestämmelser i befintliga avtal, och inom tillämpningsområdet för detta avtal, skall de avtalsslutande parterna avskaffa kvantitativa restriktioner och åtgärder som har motsvarande effekt för leveranser av utrustning, tillbehör, reservdelar och annat som är nödvändigt för att ett ECAA-lufttrafikföretag skall kunna fortsätta tillhandahålla lufttransporttjänster enligt villkoren i detta avtal.

2. Denna bestämmelse hindrar inte att de avtalsslutande parterna förbjuder eller begränsar sådana leveranser av skäl som rör allmän ordning, allmän säkerhet, skydd av människors och djurs hälsa och liv, bevarande av växter, eller skydd av immateriell, industriell och kommersiell äganderätt. Sådana förbud eller restriktioner får dock inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller innefatta en förtäckt begränsning av handeln mellan de avtalsslutande parterna.

Luftfartssäkerhet

Artikel 11

1. De avtalsslutande parterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att de luftfartyg som är registrerade i en avtalsslutande part och som landar i en annan avtalsslutande part skall uppfylla internationella säkerhetsstandarder i enlighet med konventionen. Den andra avtalsslutande partens behöriga myndigheter skall dessutom utföra rampinspektioner ombord och omkring luftfartyget för att kontrollera både validiteten hos dokumenten för luftfartyget och dess besättning, skick och utrustning.

2. En avtalsslutande part kan närsomhelst begära överläggningar om en annan avtalsslutande parts säkerhetsstandarder på områden som inte omfattas av de rättsakter som nämns i bilaga I till det här avtalet.

3. Inget i avtalet får tolkas som en begränsning av befogenheten hos en behörig luftfartsmyndighet att vidta lämpliga och omedelbara åtgärder om den upptäcker att en produkt eller tjänst

   i. inte uppfyller de ministandarder som kan komma att införas i enlighet med konventionen, eller

   ii. efter sådan inspektion som anges i punkt 1 ger upphov till allvarliga farhågor om att ett luftfartyg eller driften av ett luftfartyg inte uppfyller de minimistandarder som införts i enlighet med konventionen, eller

   iii. ger upphov till allvarliga farhågor att de minimistandarder som införts i enlighet med konventionen inte underhålls och förvaltas på ett effektivt sätt.

4. Om en behörig civil luftfartsmyndighet vidar åtgärder i enlighet med punkt 3 skall den omedelbart informera den behöriga civila luftfartsmyndigheten i det andra avtalsslutande landet om att sådana åtgärder vidtagits samt skälen till dem.

5. Om åtgärder som vidtagits som följd av tillämpning av punkt 4 fortsätter, även om skälen för dem har försvunnit, kan en avtalsslutande part hänskjuta ärendet till den gemensamma kommittén.

6. Den berörda avtalsslutande parten skall meddela övriga avtalsslutande parter alla ändringar i den nationella lagstiftningen som berör statusen för behöriga luftfartsmyndigheten.

Luftfartsskydd

Artikel 12

1. För att skydda civilflyget mot olagliga störningar, skall de avtalsslutande parterna se till att de gemensamma grundstandarder och mekanismer för övervakning av efterlevnaden av luftfartsskyddet som anges i bilaga I till det här avtalet tillämpas på flygplatserna inom deras territorier.

2. De avtalsslutande parterna skall på begäran ge varandra allt stöd som krävs för att förhindra olaga besittningstagande av civila luftfartyg och andra olagliga handlingar riktade mot luftfartygens säkerhet, passagerarna eller besättningen, flygplatser och flygnavigeringsanläggningar, eller andra hot mot säkerheten hos civilflyget.

3. När det inträffar en incident eller vid hot om en incident som innebär olagligt besittningstagande av ett luftfartyg eller andra olagliga handlingar mot säkerheten för passagerare, besättning, flygplatser eller flygnavigeringsanläggningar, skall parterna hjälpa varandra genom att underlätta kommunikationen och vidta andra lämpliga åtgärder för att snabbt och säkert avvärja incidenten eller undanröja hotet.

4. En associerad part kan bli föremål för en inspektion av Europeiska kommissionen i enlighet med relevant gemenskapslagstiftning enligt bilaga I till det här avtalet, och den kan bli tvungen att delta i Europeiska kommissionens inspektioner i andra avtalsslutande parter.

Flygledningstjänst

Artikel 13

1. De avtalsslutande parterna skall samarbeta på trafikledningsområdet med målet att utvidga det gemensamma europeiska luftrummet till ECAA för att förbättra dagens säkerhetsstandarder och göra allmänna lufttrafikstandarder effektivare i Europa, optimera kapaciteten och minimera förseningarna.

2. För att underlätta tillämpningen av lagstiftningen för det gemensamma europeiska luftrummet bör följande åtgärder vidtas:

   – De associerade parterna skall, inom sina respektive behörighetsområden, så snart som möjligt anpassa sina institutionella trafikledningsstrukturer till det gemensamma europeiska luftrummet. Detta bör i första hand ske genom att man utser eller inrättar lämpliga nationella övervakningsorgan som åtminstone skall vara fuktionellt oberoende från tillhandahållare av trafikledningstjänster.

   – Europeiska gemenskapen skall bistå de associerade parterna vid sådana operativa initiativ på områdena flygtrafiktjänster, luftrum och driftskompatibilitet som är ett resultat av det gemensamma europeiska luftrummet. Detta bör främst ske genom att de berörda avtalsslutande parternas åtgärder för att inrätta funktionella luftrumsblock integreras på ett tidigt stadium.

3. Europeiska gemenskapen ansvarar för att de associerade parterna deltar fullt ut i utvecklingen av en huvudplan för flygledningstjänster (ATM) och genomförandet av den via Sesar-programmet.

Konkurrens

Artikel 14

1. Inom ramen för det här avtalet skall bestämmelserna i bilaga III tillämpas. I de fall regler om konkurrens och statligt stöd ingår i andra avtal mellan två eller fler avtalsslutande parter, exempelvis associeringsavtal, skall de reglerna gälla för de parterna.

2. Artiklarna 15, 16 och 17 skall inte tillämpas ifråga om bestämmelserna i bilaga III.

Kontroll av efterlevnad

Artikel 15

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 2 och 3 i denna artikel skall de avtalsslutande parterna ha ansvaret för att de rättigheter som följer av detta avtal, och i synnerhet av de rättsakter som anges i bilaga I, kan åberopas i de nationella domstolarna.

2. I frågor som kan påverka befintlig eller potentiell flygtrafik som skall godkännas enligt detta avtal, skall Europeiska gemenskapens institutioner ha de befogenheter som de tilldelats enligt bestämmelserna i de rättsakter som anges i bilaga I till detta avtal.

3. I alla frågor som rör giltigheten hos beslut som fattats av Europeiska gemenskapens institutioner i enlighet med detta avtal, i synnerhet enligt de rättsakter som anges i bilaga I, skall Europeiska gemenskapernas domstol ha exklusiv behörighet.

Tolkning

Artikel 16

1. I den mån som bestämmelserna i detta avtal och bestämmelserna i de rättsakter som anges i bilaga I i allt väsentligt är identiska med motsvarande regler i EG-fördraget och med rättsakter som antagits vid tillämpning av EG-fördraget, skall dessa bestämmelser vid genomförandet tolkas i enlighet med relevanta domar och beslut som meddelats av EG-domstolen och Europeiska gemenskapernas kommission före dagen för undertecknandet av detta avtal. De avtalsslutande parterna skall underrättas om domar och beslut som meddelas efter dagen för undertecknandet av detta avtal. På begäran av en part skall konsekvenserna av sådana senare meddelade domar och beslut fastställas av gemensamma kommittén, i syfte att säkerställa avtalets avsedda funktion. Existerande tolkningar skall meddelas ECAA-partnerna före dagen för undertecknandet av detta avtal. De beslut som fattas av gemensamma kommittén enligt detta förfarande skall överensstämma med EG-domstolens rättspraxis.

2. Om frågor avseende tolkningen av detta avtal, bestämmelserna i de rättsakter som anges i bilaga I eller bestämmelserna i rättsakter som antagits i enlighet med dessa, och som i allt väsentligt är identiska med motsvarande regler i EG-fördraget och med rättsakter som antagits vid tillämpning av EG-föredraget, uppkommer i ett mål inför en domstol i någon ECAA-partner, skall denna domstol, om den anser det vara nödvändigt för avkunnandet av en dom och förenligt med protokoll IV, begära att EG-domstolen skall avgöra frågan. En ECAA-partner får, genom beslut och i enlighet med protokoll IV, stipulera i vilken omfattning och under vilka förutsättningar dess domstolar skall tillämpa denna bestämmelse. Ett sådant beslut skall anmälas till depositarien och EG-domstolen. Depositarien skall informera de övriga avtalsslutande parterna.

3. I de fall då en domstol hos en avtalsslutande part, i enlighet med bestämmelserna i föregående stycke, mot vars beslut det saknas rättsliga medel i nationell lagstiftning, inte kan hänvisa till EG-domstolen, skall varje dom från en sådan domstol sändas av den avtalsslutande parten till gemensamma kommittén, som skall agera för att bevara en enhetlig tolkning av detta avtal. Om gemensamma kommittén inte har lyckats säkerställa en enhetlig tolkning av avtalet inom två månader efter att den har förelagts en sådan diskrepans mellan EG-domstolens rättspraxis och en dom i en domstol i en sådan avtalsslutande stat, får det förfarande som anges i artikel 20 tillämpas.

Ny lagstiftning

Artikel 17

1. Detta avtal skall inte påverka rätten för de avtalsslutande parterna, under förutsättning att de följer principerna om icke diskriminering samt bestämmelserna i denna artikel och artikel 18.4, att ensidigt anta ny lagstiftning eller ändra sin lagstiftning i fråga om luftfart eller ett närliggande område som anges i bilaga I. De associerade parterna skall anta sådan lagstiftning endast om den överensstämmer med det här avtalet, inklusive de rättsakter som anges i bilaga I.

2. Så snart en avtalsslutande part har antagit ny lagstiftning eller en ändring av sin nationella lagstiftning skall den via gemensamma kommittén underrätta de övriga parterna, vilket skall ske senast en månad efter antagandet. På begäran av en av parterna skall gemensamma kommittén senast två månader efter det den underrättats organisera en dialog om vilka följder den nya lagstiftningen eller ändringen har för detta avtals avsedda funktion.

3. Gemensamma kommittén skall

   a) fatta beslut om att ändra bilaga I till detta avtal så att den nya lagstiftningen eller ändringen i fråga införlivas med avtalet, vid behov på grundval av ömsesidighet, eller

   b) fatta beslut med verkan att den nya lagstiftningen eller ändringarna av lagstiftningen i fråga skall anses överensstämma med detta avtal, eller

   c) besluta om eventuella andra åtgärder för att säkerställa detta avtals avsedda funktion.

4. Vad gäller lagstiftning som har antagits mellan tidpunkten för undertecknandet av detta avtal och tidpunkten för dess ikraftträdande, och som de övriga avtalsslutande parterna informerats om, skall dagen för hänskjutandet räknas som den dag då informationen mottogs. Det datum då gemensamma kommittén senast skall fatta sitt beslut får inte ligga tidigare än sextio dagar efter dagen för detta avtals ikraftträdande.

Gemensam kommitté

Artikel 18

1. Härmed inrättas en gemensam kommitté som skall ansvara för förvaltningen av detta avtal och sörja för att det genomförs på korrekt sätt utan att det påverkar tillämpningen av artikel 15.2–3 och artiklarna 21 och 22. För detta ändamål skall gemensamma kommittén utfärda rekommendationer och fatta beslut i de ärenden som anges i detta avtal. Gemensamma kommitténs beslut skall genomföras av de avtalsslutande parterna i enlighet med deras egna regler.

2. Gemensamma kommittén skall bestå av företrädare för de avtalsslutande parterna.

3. Gemensamma kommittén skall agera enhälligt. Gemensamma kommittén får emellertid besluta om att tillämpa ett majoritetsröstningsförfarande för vissa specifika frågor.

4. För att detta avtal skall kunna genomföras korrekt skall parterna utbyta information med varandra om exempelvis ny lagstiftning och beslut som har betydelse för detta avtal. När någon part så begär skall parterna hålla samråd inom gemensamma kommittén, exempelvis om sociala frågor.

5. Gemensamma kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

6. Ordförandeskapet i gemensamma kommittén skall rotera mellan en ECAA-partner och gemenskapen enligt en turordning som fastställs i kommitténs arbetsordning.

7. Ordföranden skall sammankalla till möte i gemensamma kommittén minst en gång om året i syfte att övervaka avtalets allmänna funktion. Dessutom skall gemensamma kommittén på begäran av en avtalsslutande part sammanträda då särskilda omständigheter nödvändiggör detta. Gemensamma kommittén skall ständigt övervaka hur EG-domstolens rättspraxis utvecklas. I detta syfte skall Europeiska gemenskapen till samtliga ECAA-partner skicka alla domar från EG-domstolen som är av betydelse för avtalets korrekta genomförande. Gemensamma kommittén skall agera inom tre månader så att en enhetlig tolkning av avtalet säkerställs.

8. Gemensamma kommittén äger rätt att fatta beslut om inrättande av en eller flera arbetsgrupper som kan bistå kommittén vid utövandet av dess uppdrag.

Artikel 19

1. Ett beslut av Gemensamma kommittén skall vara bindande för de avtalsslutande parterna. Om Gemensamma kommmittén beslutar att en part skall vidta åtgärder, skall parten vidta dessa och underrätta Gemensamma kommittén om detta.

2. Gemensamma kommitténs beslut skall offentliggöras i de avtalsslutande parternas officiella tidningar. Varje beslut skall innehålla det datum då det genomförs av de avtalsslutande parterna och alla andra uppgifter som kan vara av betydelse för ekonomiska aktörer.

Tvistlösning

Artikel 20

1. En avtalsslutande part äger rätt att inför gemensamma kommittén lägga fram tvistefrågor som rör tillämpningen och tolkningen av detta avtal, med undantag för de fall då särskilda förfaranden anges i avtalet.

2. När en tvistefråga har lagts fram inför gemensamma kommittén i enlighet med punkt 1, skall utan dröjsmål samråd hållas mellan parterna i tvisten. I de fall då Europeiska gemenskapen inte är en part i tvisten kan en företrädare för gemenskapen inbjudas till samrådet av endera av parterna. Parterna i tvisten får utarbeta ett förslag till lösning av tvisten som utan dröjsmål skall inlämnas till gemensamma kommittén. Ett beslut som

fattas av gemensamma kommittén i enlighet med detta förfarande skall inte påverka EG-domstolens rättspraxis.

3. Om gemensamma kommittén inom fyra månader räknat från den dag då ärendet lades fram inför den, inte har fattat något beslut som löser tvisten, får parterna i tvisten hänskjuta den till EG-domstolen, vars beslut skall vara slutgiltigt och bindande. Villkoren för hur ett sådant hänskjutande till EG-domstolen skall gå till fastställs i bilaga IV.

4. Om gemensamma kommittén inom loppet av fyra månader inte fattar beslut i ett ärende som har förelagts den, har de avtalsslutande parterna rätt att vidta lämpliga säkerhetsåtgärder i enlighet med artiklarna 21 och 22 i detta avtal och upprätthålla dessa under högst sex månader. Efter denna period har varje part rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan. En part får inte vidta säkerhetsåtgärder i ett ärende som hänskjutits till EG-domstolen i enlighet med detta avtal, med undantag för de fall som anges i artikel 11.3 eller i enlighet med mekanismer som föreskrivs i enskilda rättsakter som finns förtecknade i bilaga I.

Säkerhetsåtgärder

Artikel 21

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 11.3 och de åtgärder i fråga om luftfartssäkerhet och luftfartsskydd som anges i protokollen till det här avtalet, skall skyddsåtgärdernas omfattning och varaktighet begränsas till vad som krävs för att åtgärda situationen. De åtgärder som minst stör avtalets avsedda funktion skall prioriteras.

Artikel 22

1. En avtalsslutande part eller en EG-medlemsstat som överväger att vidta säkerhetsåtgärder skall underrätta övriga parter och EG-medlemsstaterna via gemensamma kommittén och tillhandahålla alla relevanta uppgifter.

2. De avtalsslutande parterna eller EG-medlemsstaterna skall omgående inleda samråd i gemensamma kommittén i syfte att finna en ömsesidigt godtagbar lösning.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 11.3 får den avtalsslutande parten eller EG-medlemsstaten inte vidta säkerhetsåtgärder förrän en månad har förflutit från dagen för underrättelsen enligt punkt 1, om inte samrådsförfarandet enligt punkt 2 har slutförts innan tidsfristen löpt ut.

4. Den berörda avtalsslutande parten eller EG-medlemsstaten skall utan dröjsmål underrätta Gemensamma kommittén om de åtgärder som vidtagits och tillhandahålla alla relevanta uppgifter.

Utlämnande av information

Artikel 23

De avtalsslutande parternas företrädare, delegater, experter, tjänstemän och andra anställda skall åläggas att, även efter det att deras tjänsteåligganden har upphört, inte yppa några uppgifter som de har fått kännedom om i samband med detta avtal och som omfattas av sekretesskydd. Detta gäller i synnerhet uppgifter om företag, deras affärskontakter och kostnadsförhållanden.

Tredjeland och internationella organisationer

Artikel 24

1. De avtalsslutande parterna skall på begäran av en part samråda med varandra inom ramen för gemensamma kommittén, i enlighet med förfarandena i artiklarna 25–26,

   a) i luftfartsärenden som behandlas i internationella organisationer, och

   b) om de olika aspekter som rör frågan om hur parternas förbindelser med tredjeland kan utvecklas inom luftfartsområdet, samt om verkan av de väsentliga delarna i bilaterala eller multilaterala avtal som ingåtts inom det aktuella området.

2. Samrådet skall genomföras inom loppet av en månad från det att det begärdes, eller så snart som möjligt i brådskande fall.

Artikel 25

1. De huvudsakliga ändamålen med samråden enligt artikel 24 a skall vara

   a) att gemensamt avgöra om de aktuella frågorna medför problem av gemensamt intresse, och

   b) beroende på arten av sådana problem,

   – att gemensamt överväga om de avtalsslutande parternas agerande i de berörda internationella organisationerna bör samordnas, eller

   – att gemensamt överväga andra lämpliga tillvägagångssätt.

2. De avtalsslutande parterna skall snarast möjligt utväxla information av betydelse för de ändamål som beskrivs i punkt 1.

Artikel 26

De huvudsakliga ändamålen med samråden enligt artikel 24.1 b skall vara att utreda frågorna och att överväga lämpliga tillvägagångssätt.

Övergångsbestämmelser

Artikel 27

1. I protokollen I–VIII fastställs övergångsbestämmelserna och deras tillämpningsperioder för Europeiska gemenskapen och de associerade parterna i fråga. När det gäller förbindelser mellan Norge eller Island och en associerad part skall samma villkor gälla som mellan Europeiska gemenskapen och den associerade parten.

2. Under övergångsperioderna skall relevanta delar av lufttransportordningen mellan två associerade parter fastställas utifrån det mest restriktiva av de två aktuella protokollen.

3. De associerade avtalsparternas gradvisa övergång till full tillämpning av ECAA skall vara föremål för bedömningar. Dessa skall göras av Europeiska kommissionen i samarbete med den berörda associerade parten. När en associerad part förvissat sig om att villkoren för att fullfölja en övergångsperiod enligt det relevanta protokollet har uppfyllts, skall den informera Europeiska gemenskapen om att en bedömning bör ske.

4. Om Europeiska gemenskapen anser att villkoren uppfyllts skall den underrätta gemensamma kommittén och sedan besluta att den berörda associerade parten är kvalificerad att övergå till nästa övergångsperiod, eller helt inlemmas i det europeiska gemensamma luftrummet om så är fallet.

5. Om Europeiska gemenskapen anser att villkoren inte uppfyllts skall den rapportera detta till gemensamma kommittén. Europeiska gemenskapen skall ge den berörda associerade parten rekommendationer om specifika förbättringar och fastställa en genomförandeperiod under vilken dessa förbättringar rimligen kan genomföras. Före genomförandeperiodens utgång skall en andra bedömning och, om nödvändigt, ytterligare bedömningar göras för att fastställa om de rekommenderade förbättringarna har genomförts på ett tillfredsställande sätt.

Ställning gentemot bilaterala lufttransportavtal och ordningar

Artikel 28

1. Bestämmelserna i det här avtalet skall ha företräde framför de tillämpliga bestämmelserna i bilaterala lufttransportavtal och/eller lufttransportordningar som är i kraft mellan associerade parter, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen, en EG-medlemsstat, Norge eller Island, å andra sidan, samt mellan de associerade parterna.

2. Under de övergångsperioder som avses i artikel 27 skall, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1, de bestämmelser som rör ägarskap, trafikrättigheter, kapacitet, typ eller byte av luftfartyg, gemensamma flygnummer (code-sharing) och prissättning i ett bilateralt avtal eller en bilateral ordning mellan en associerad part och Europeiska gemenskapen, en EG-medlemsstat, Norge eller Island eller mellan två associerade parter, gälla för parterna till det bilaterala avtalet och/eller den bilaterala ordningen om avtalet eller ordningen innehåller mer flexibla bestämmelser om frihet för de berörda

lufttrafikföretagen än det tillämpliga protokollet när det gäller den berörda associerade parten.

3. En tvist mellan en associerad part och en annan avtalsslutande part om huruvida det är de bestämmelser i protokollet som omfattar den berörda associerade parten eller de bilaterala avtalen och/eller ordningarna, med tanke på fullständig tillämpning av det gemensamma europeiska luftrummet, som är mest flexibla med hänsyn till den slutliga ordningen inom ramen för avtalet, skall avgöras inom ramen för den tvistlösningsmekanism som anges i artikel 20 i detta avtal. Tvister om hur man skall avgöra förhållandet mellan motstridiga protokoll skall lösas på samma sätt.

Ikraftträdande, översyn, uppsägning och övriga bestämmelser

Artikel 29
(Ikraftträdande)

1. Detta avtal skall ratificeras eller godkännas av de parter som undertecknat avtalet i enlighet med deras egna förfaranden. Ratificerings- eller godkännandeinstrument skall deponeras hos generalsekretariatet för Europeiska unionens råd (depositarie), som skall underrätta alla övriga undertecknare samt Internationella civila luftfartsorganisationen.

2. Detta avtal träder i kraft den första dagen i den andra månaden som följer på dagen för deponeringen av ratificicerings- eller godkännandeinstrumenten av Europeiska gemenskapen och minst en associerad part. För varje part som ratificerar eller godkänner detta avtal efter denna dag skall det träda i kraft den första dagen i den andra månaden som följer på dagen för denna parts deponering av sitt ratificerings- eller godkännandeinstrument.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1 och 2 kan två eller fler avtalsslutande parter, varav Europeiska gemenskapen och minst en associerad part måste ingå, besluta sig för att provisoriskt sinsemellan tillämpa detta avtal från och med dagen för undertecknandet genom att meddela depositarien som i sin tur meddelar övriga avtalsslutande parter.

Artikel 30
(Översyn)

Detta avtal skall ses över när en avtalsslutande part så begär och i varje fall fem år efter att det trätt i kraft.

Artikel 31
(Uppsägning)

1. Varje avtalsslutande part får säga upp avtalet genom att underrätta depositarien, som skall anmäla denna uppsägning av avtalet till de övriga avtalsslutande parterna och Internationella civila luftfartsorganisationen. Om avtalet sägs upp av EG skall det upphöra att gälla ett år efter dagen för anmälan. Om avtalet sägs upp av en avtalsslutande part skall det endast för denna parts del upphöra att gälla ett år efter dagen för anmälan. Lufttrafik

som bedrivs vid tidpunkten för avtalets upphörande får fortsätta fram till slutet av den IATA-tidtabellssäsong inom vilken datumet för avtalets upphörande ligger.

2. En avtalsslutande part som ansluter sig till Europeiska unionen skall från och med anslutningsdatumet upphöra att betraktas som avtalsslutande part.

3. Detta avtal skall upphöra att gälla eller tillfälligt upphöra med avseende på en associerad part om motsvarande associeringsavtal upphör att gälla eller tillfälligt upphör.

Artikel 32
(Utvidgning av ECAA)

Alla stater eller entiteter som är beredda att bringa sin lagstiftning om lufttransporter och övriga frågor inom lufttransportområdet i överensstämmelse med Europeiska gemenskapens lagstiftning, och med vilka Europeiska gemenskapen har inrättat eller hålller på att inrätta ett ramverk för nära ekonomiskt samarbete, till exempel ett associeringsavtal, kan tillfrågas av Europeiska gemenskapen om de vill delta i det gemensamma europeiska luftrummet. De avtalsslutande parterna skall ändra avtalet i enlighet med detta.

Artikel 33
(Flygplatsen i Gibraltar)

1. Tillämpningen av detta avtal på flygplatsen i Gibraltar skall inte påverka Konungariket Spaniens eller Förenade kungarikets rättsliga ställning med avseende på tvisten om suveränitet över det territorium där flygplatsen är belägen.

2. Tillämpningen av detta avtal på flygplatsen i Gibraltar skall uppskjutas tills överenskommelsen i den gemensamma förklaring som avgavs av Konungariket Spaniens och Förenade kungarikets utrikesministrar den 2 december 1987 fungerar i praktiken.

Artikel 34

De bilagor och protokoll som bifogas detta avtal utgör en integrerad del av detta.

Artikel 35
(Språk)

Detta avtal har upprättats i ett enda original på Europeiska gemenskapens och övriga avtalsslutande parters officiella språk. Alla språkversioner är lika giltiga.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade skrivit under detta avtal.

BILAGA I: Regler tillämpliga på civil luftfart

De ”*tillämpliga bestämmelserna*” i följande rättsakter skall tillämpas i enlighet med huvudavtalet och bilaga II om övergripande anpassning om inte annat anges i denna bilaga eller i protokollen I–VIII. I förekommande fall anges de specifika ändringarna för varje rättsakt.

A. Marknadsåtkomst och därmed förbundna frågor

Nr 2407/92

Rådets förordning (EEG) nr 2407/92 av den 23 juli 1992 om utfärdande av tillstånd för lufttrafikföretag

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–18 och bilagan förutom hänvisningen i artikel 13.3 till artikel 226 (tidigare 169) i EG-fördraget

Nr 2408/92

Rådets förordning (EEG) nr 2408/92 av den 23 juli 1992 om EG-lufttrafikföretags tillträde till flyglinjer inom gemenskapen

ändrad eller anpassad genom

- artikel 29 i akten om villkoren för Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning,
- den gemensamma kommitténs beslut nr 7/94 av den 21 mars 1994 om ändring av protokoll 47 och vissa bilagor till EES-avtalet,
- artikel 20 i akten om villkoren för Republiken Tjeckiens, Republiken Estlands, Republiken Cyperns, Republiken Lettlands, Republiken Litauens, Republiken Ungerns, Republiken Maltas, Republiken Polens, Republiken Sloveniens och Republiken Slovakiens anslutning och om anpassning av de fördrag som Europeiska unionen grundas på

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–15 och bilagorna I, II och III

Nr 2409/92

Rådets förordning (EEG) nr 2409/92 av den 23 juli 1992 om biljettpriser och tariffer för lufttrafik

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–10

Nr 95/93

Rådets förordning (EEG) nr 95/93 av den 18 januari 1993 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser

ändrad genom

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 894/2002 av den 27 maj 2002 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 95/93 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1554/2003 av den 22 juli 2003 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 95/93 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 793/2004 av den 21 april 2004 om ändring av rådets förordning (EEG) nr 95/93 om gemensamma regler för fördelning av ankomst- och avgångstider vid gemenskapens flygplatser

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–12 och 14 a. 2

För tillämpningen av artikel 12.2 skall ”kommissionen” förstås som ”gemensamma kommittén”.

Nr 96/67

Rådets direktiv 96/67/EG av den 15 oktober 1996 om tillträde till marknaden för marktjänster på flygplatserna inom gemenskapen

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–25 och bilagan

För tillämpningen av artikel 10 skall ”medlemsstaterna” förstås som ”EG:s medlemsstater”.

För tillämpningen av artikel 20.2 skall ”kommissionen” förstås som ”gemensamma kommittén”.

Nr 785/2004

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 785/2004 av den 21 april 2004 om försäkringskrav för lufttrafikföretag och luftfartygsoperatörer

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1−8 och artikel 10.2

B. Flygledningstjänst

Nr 549/2004

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 549/2004 av den 10 mars 2004 om ramen för inrättande av det gemensamma europeiska luftrummet (ramförordningen)

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1−4, 6 och 9−14

Nr 550/2004

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 550/2004 av den 10 mars 2004 om tillhandahållande av flygtrafiktjänster inom det gemensamma europeiska luftrummet (förordningen om tillhandahållande av tjänster)

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–19, bilagorna I och II

Nr 551/2004

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 551/2004 av den 10 mars 2004 om organisation och användning av det gemensamma europeiska luftrummet (förordningen om luftrummet)

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1-11

Nr 552/2004

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 552/2004 av den 10 mars 2004 om driftskompatibiliteten hos det europeiska nätverket för flygledningstjänst (förordningen om driftskompatibilitet)

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–12, bilagorna I–IV

C. Luftfartssäkerhet

Nr 3922/91

Rådets förordning (EEG) nr 3922/91 av den 16 december 1991 om harmonisering av tekniska krav och administrativa förfaranden inom området civil luftfart

ändrad genom:

- Kommissionens förordning (EG) nr 2176/96 av den 13 november 1996 om anpassning till vetenskaplig och teknisk utveckling av rådets förordning (EEG) nr 3922/91
- Kommissionens förordning (EG) nr 1069/1999 av den 25 maj 1999 om anpassning till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen av rådets förordning (EEG) nr 3922/91
- Kommissionens förordning (EG) nr 2871/2000 av den 28 december 2000 om anpassning till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen av rådets förordning (EEG) nr 3922/91 om harmonisering av tekniska krav och administrativa förfaranden inom området civil luftfart
- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1592/2002 av den 15 juli 2002 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av en europeisk byrå för luftfartssäkerhet

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–10, 12–13 med undantag av artikel 4.1 och artikel 8.2 andra meningen, bilagorna I–III

För tillämpningen av artikel 12 skall ”medlemsstaterna” förstås som ”EG:s medlemsstater”.

Nr 94/56/EG

Rådets direktiv 94/56/EG av den 21 november 1994 om grundläggande principer för utredning av flyghaverier och tillbud inom civil luftfart

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–12

För tillämpningen av artiklarna 9 och 12 skall ”kommissionen” förstås som ”alla övriga avtalsslutande parter till avtalet om ett gemensamt europeiskt luftrum”.

Nr 1592/2002

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1592/2002 av den 15 juli 2002 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av en europeisk byrå för luftfartssäkerhet

ändrad genom:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1643/2003 av den 22 juli 2003 om ändring av förordning (EG) nr 1592/2002 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av en europeisk byrå för luftfartssäkerhet

- Kommissionens förordning (EG) nr 1701/2003 av den 24 september 2003 om anpassning av artikel 6 i förordning (EG) nr 1592/2002

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–57, bilagorna I och II

Nr 2003/42

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/42/EG av den 13 juni 2003 om rapportering av händelser inom civil luftfart

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–11, bilagorna I och II

Nr 1702/2003

Kommissionens förordning (EG) nr 1702/2003 av den 24 september 2003 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för luftvärdighets och miljöcertifiering av luftfartyg och tillhörande produkter, delar och utrustningar samt för certifiering av konstruktions- och tillverkningsorganisationer

ändrad genom:

- Kommissionens förordning (EG) nr 381/2005 av den 7 mars 2005 om ändring av förordning (EG) nr 1702/2003 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för luftvärdighets- och miljöcertifiering av luftfartyg och tillhörande produkter, delar och utrustningar samt för certifiering av konstruktions- och tillverkningsorganisationer

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–4, bilagan. De övergångsperioder som det hänvisas till i denna förordning skall fastställas av gemensamma kommittén

Nr 2042/2003

Förordning (EG) nr 2042/2003 av den 20 november 2003 om fortsatt luftvärdighet för luftfartyg och luftfartygsprodukter, delar och utrustning och om godkännande av organisationer och personal som arbetar med dessa arbetsuppgifter

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–6, bilagorna I–IV

Nr 104/2004

Kommissionens förordning (EG) nr 104/2004 av den 22 januari 2004 om fastställande av bestämmelser för organisationen och sammansättningen av överklagandenämnden för Europeiska byrån för luftfartssäkerhet

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–7 och bilagan

Nr 488/2005

Kommissionens förordning (EG) nr 488/2005 av den 21 mars 2005 om arvoden och avgifter som tas ut av Europeiska byrån för luftfartssäkerhet

D. Luftfartsskydd

Nr 2320/2002

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2320/2002 av den 16 december 2002 om införande av gemensamma skyddsregler för den civila luftfarten

ändrad genom:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 849/2004 av den 29 april 2004 om ändring av förordning (EG) nr 2320/2002 om införande av gemensamma skyddsregler för den civila luftfarten

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–12 och bilagan

Nr 622/2003

Kommissionens förordning (EG) nr 622/2003 av den 4 april 2003 om åtgärder för att genomföra gemensamma grundläggande standarder avseende luftfartsskydd

ändrad genom:

- Kommissionens förordning (EG) nr 68/2004 av den 15 januari 2004 om ändring av kommissionens förordning (EG) nr 622/2003 om åtgärder för att genomföra gemensamma grundläggande standarder avseende luftfartsskydd

- Kommissionens förordning (EG) nr 781/2005 av den 15 januari 2004 om ändring av förordning (EG) nr 622/2003 om åtgärder för att genomföra gemensamma grundläggande standarder avseende luftfartsskydd

- Kommissionens förordning (EG) nr 857/2005 av den 6 juni 2005 om ändring av förordning (EG) nr 622/2003 om åtgärder för att genomföra gemensamma grundläggande standarder avseende luftfartsskydd

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–5 och bilagan

Nr 1217/2003

Kommissionens förordning (EG) nr 1217/2003 av den 4 juli 2003 om fastställande av gemensamma specifikationer för nationella säkerhets- och kvalitetskontrollprogram för civil luftfart

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–11, bilagorna I och II

Nr 1486/2003

Kommissionens förordning (EG) nr 1486/2003 av den 22 augusti 2003 om fastställande av förfaranden för utförande av kommissionens inspektioner på området luftfartsskydd för den civila luftfarten

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–16

Nr 1138/2004

Kommissionens förordning (EG) nr 1138/2004 av den 21 juni 2004 om en gemensam definition av känsliga delar av behörighetsområden på flygplatser

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–8

E. Miljö

Nr 89/629

Rådets direktiv 89/629/EEG av den 4 december 1989 om begränsning av buller från civila jetmotordrivna underljudsflygplan

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–8

Nr 92/14

Rådets direktiv 92/14/EEG av den 2 mars 1992 om begränsningar i utnyttjandet av flygplan som omfattas av volym 1, del II, kapitel 2 i bilaga 16 till konventionen om internationell civil luftfart, andra upplagan (1988)

ändrat genom:

- Rådets direktiv 98/20/EG av den 30 mars 1998 om ändring av direktiv 92/14/EEG om begränsningar i utnyttjandet av flygplan som omfattas av volym 1, del II, kapitel 2 i bilaga 16 till konventionen om internationell civil luftfart, andra upplagan (1988)

- Kommissionens direktiv 1999/28/EG av den 21 april 1999 om ändring av bilagan till direktiv 92/14/EEG om begränsningar i utnyttjandet av flygplan som omfattas av volym 1, del II, kapitel 2 i bilaga 16 till konventionen om internationell civil luftfart, andra upplagan (1988)

- Kommissionens förordning (EG) nr 991/2001 av den 21 maj 2001 om ändring av bilagan till rådets direktiv 92/14/EEG om begränsningar i utnyttjandet av flygplan som

omfattas av volym 1, del II, kapitel 2 i bilaga 16 till konventionen om internationell civil luftfart, andra upplagan (1988)

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–11 och bilagan

Nr 2002/30

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/30/EG av den 26 mars 2002 om regler och förfaranden för att av bullerskäl införa driftsrestriktioner vid flygplatser i gemenskapen

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–15, bilagorna I och II

Nr 2002/49

Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/49/EG av den 25 juni 2002 om bedömning och hantering av omgivningsbuller

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–16, bilagorna I-IV

F. Sociala aspekter

Nr 1989/391

Rådets direktiv 89/391/EEG av den 12 juni 1989 om åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1−16 och 18−19

Nr 2003/88

Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/88/EG av den 4 november 2003 om arbetstidens förläggning i vissa avseenden

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–19, 21–24 och 26–29

Nr 2000/79

Rådets direktiv 2000/79/EG av den 27 november 2000 om det europeiska avtalet om arbetstidens förläggning för flygpersonal inom civilflyget som slutits mellan Association of European Airlines (AEA), Europeiska transportarbetarfederationen (ETF), European Cockpit Association (ECA), European Regions Airline Association (ERA) och International Air Carrier Association (IACA)

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–5

G. Konsumentskydd

Nr 90/314

Rådets direktiv 90/314/EEG av den 13 juni 1990 om paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–10

Nr 92/59

Rådets direktiv 92/59/EEG av den 29 juni 1992 om allmän produktsäkerhet

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–19

Nr 93/13

Rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–10 och bilagan

För tillämpningen av artikel 10 skall ”kommissionen” förstås som ”alla övriga avtalsslutande parter till avtalet om ett gemensamt europeiskt luftrum”

Nr 95/46

Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–34

Nr 2027/97

Rådets förordning (EG) nr 2027/97 av den 9 oktober 1997 om lufttrafikföretags skadeståndsansvar vid olyckor

ändrad genom:

- Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 889/2002 av den 13 maj 2002 om ändring av förordning (EG) nr 2027/97 om lufttrafikföretags skadeståndsansvar vid olyckor

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–8

Nr 261/2004

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 av den 11 februari 2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar och om upphävande av förordning (EEG) nr 295/91

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–17

H. Övrig lagstiftning

Nr 2299/1989

Rådets förordning (EEG) nr 2299/1989 av den 24 juli 1989 om en uppförandekod för datoriserade bokningssystem

ändrad genom:

- Rådets förordning (EEG) nr 3089/93 av den 29 oktober 1993 om ändring av förordning (EEG) nr 2299/89 om en uppförandekod för datoriserade bokningssystem

- Rådets förordning (EG) nr 323/1999 av den 8 februari 1999 om ändring av förordning (EEG) nr 2299/89 om en uppförandekod för datoriserade bokningssystem

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–22 och bilagan

Nr 91/670

Rådets direktiv 91/670/EEG av den 16 december 1991 om ömsesidigt godkännande av certifikat för personal med funktioner inom den civila luftfarten

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–8 och bilagan

Nr 3925/91

Rådets förordning (EEG) nr 3925/91 av den 19 december 1991 om avskaffande av de kontroller och formaliteter som gäller för handbagage och incheckat bagage som tillhör personer som reser med flyg inom gemenskapen, samt för bagage som tillhör personer som reser med fartyg inom gemenskapen

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–5

Nr 437/2003

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 437/2003 av den 27 februari 2003 om statistisk rapportering om lufttransport av passagerare, gods och post

ändrad genom:

- Kommissionens förordning (EG) nr 1358/2003 av den 31 juli 2003 om genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 437/2003 om statistisk rapportering om lufttransport av passagerare, gods och post, och om ändring av bilagorna I och II till den förordningen

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–11, bilagorna I och II

Nr 1358/2003

Kommissionens förordning (EG) nr 1358/2003 av den 31 juli 2003 om genomförande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 437/2003 om statistisk rapportering om lufttransport av passagerare, gods och post, och om ändring av bilagorna I och II till den förordningen

Tillämpliga bestämmelser: Artiklarna 1–4, bilagorna I–III

Nr 2003/96

Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet

Tillämpliga bestämmelser: Artikel 14.1 b och artikel 14.2

BILAGA II – Övergripande anpassningar

Bestämmelserna i de rättsakter som anges i bilaga I till avtalet skall tillämpas i enlighet med avtalet och den här bilagan, om inte annat anges i bilaga I. De specifika anpassningar som är nödvändiga för de enskilda rättsakterna anges i bilaga I.

1. INLEDNINGARNA TILL RÄTTSAKTERNA

Ingresserna till de angivna rättsakterna ändras inte på grund av detta avtals syften. De gäller i den utsträckning de – inom ramen för detta avtal – har betydelse för en korrekt tolkning och tillämpning av de bestämmelser som ingår i akterna.

2. SÄRSKILD TERMINOLOGI I RÄTTSAKTERNA

Följande termer, som används i de rättsakter som anges i bilaga I till det här avtalet, skall tolkas på följande sätt:

a) *gemenskapen*: det gemensamma europeiska luftrummet.

b) *gemenskapens regelverk, gemenskapslagstiftning, gemenskapsinstrument och EG-fördraget*: avtalet om det gemensamma europeiska luftrummet.

c) *flygplats inom gemenskapen*: flygplatser lokaliserade inom det gemensamma europeiska luftrummet.

d) *Europeiska unionens officiella tidning*: de avtalsslutande parternas officiella tidningar.

e) *EG-lufttrafikföretag*: ECAA-lufttrafikföretag.

3. HÄNVISNINGAR TILL MEDLEMSSTATER

Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4 skall hänvisningar till ”medlemsstat(er)” i de rättsakter som anges i bilaga I till det här avtalet tolkas som att de, förutom medlemsstaterna, även omfattar ECAA-partnerna.

4. BESTÄMMELSER OM EG-KOMMITTÉER OCH SAMRÅD MED ASSOCIERADE PARTER

Europeiska kommissionen skall samråda med experter från de associerade parterna, och dessa skall beredas tillfälle att inkomma med råd varje gång som det föreskrivs i de angivna rättsakterna att Europeiska kommissionen skall samråda med EG-kommittéerna och att dessa skall beredas tillfälle att inkomma med råd eller yttranden.

Varje samråd skall bestå av ett möte under Europeiska kommissionens ordförandeskap och det skall äga rum inom ramen för gemensamma kommittén på inbjudan av Europeiska kommissionen före samrådet i den berörda EG-kommittén. Om inte särskilda omständigheter föranleder kortare varsel, skall Europeiska kommissionen minst två veckor före varje möte förse de associerade parterna med all nödvändig information.

De associerade parterna kommer att uppmanas att inkomma med sina synpunkter till Europeiska kommissionen, som i vederbörlig ordning kommer att beakta dessa.

Ovannämnda bestämmelser omfattar inte tillämpningen av de konkurrensregler som anges i detta avtal, som kommer att regleras av särskilda samrådsförfaranden enligt bilaga IV.

5. SAMARBETE OCH UTBYTE AV INFORMATION

För att underlätta för de avtalsslutande parternas behöriga myndigheter att utöva sina befogenheter skall dessa behöriga myndigheter på begäran ömsesidigt utbyta all information som är nödvändig för att säkerställa avtalets avsedda funktion.

6. HÄNVISNING TILL SPRÅK

De avtalsslutande parterna skall ha rätt att, i de förfaranden som fastställs inom ramen för detta avtal och utan att det påverkar tillämpningen av bilaga 4, använda varje officiellt språk i Europeiska gemenskapen eller i någon annan avtalsslutande part. De avtalsslutande parterna är emellertid medvetna om att användning av engelska underlättar dessa förfaranden. Om ett språk som används i ett officiellt dokument inte är ett officiellt språk i Europeiska gemenskapen skall en översättning till ett av Europeiska gemenskapens officiella språk samtidigt bifogas, med beaktande av informationen i föregående mening. Om en avtalsslutande part i ett muntligt förfarande avser att använda ett språk som inte är ett officiellt språk i Europeiska gemenskapen skall denna part ombesörja simultantolkning till det språk som anges i andra meningen i detta stycke.

BILAGA III – Regler om konkurrens och statligt stöd som det hänvisas till i artikel 14

Artikel 1 – Statliga monopol

En avtalsslutande part skall gradvis anpassa eventuella statliga handelsmonopol, så att det vid utgången av den andra period som anges i protokollet till detta avtal, som innehåller övergångsbestämmelserna för den aktuella associerade parten, inte förekommer någon diskriminering mellan medborgare i de avtalsslutande parterna i fråga om villkoren för anskaffning och saluföring av varor. Gemensamma kommittén skall informeras om de åtgärder som vidtas för att uppnå detta mål.

Artikel 2 – Tillnärmning av lagstiftningen om statligt stöd och konkurrens

1. De avtalsslutande parterna inser vikten av att lagstiftningen om statligt stöd och konkurrens i en avtalsslutande part tillnärmas EG-lagstiftningen på dessa områden. De avtalsslutande parterna skall sträva efter att befintliga och framtida lagar på dessa områden gradvis anpassas till EG-lagstiftningen.

2. Tillnärmningen skall inledas när detta avtal träder i kraft och skall gradvis utvidgas till samtliga delar av EG:s bestämmelser om statligt stöd och konkurrens som anges i denna bilaga vid utgången av den andra period som anges i protokollet till detta avtal som innehåller övergångsbestämmelserna för den aktuella associerade parten. Den avtalsslutande parten skall även, efter överenskommelse med Europeiska kommissionen, fastställa hur man skall övervaka tillnärmningen av lagstiftningen och de brottsbekämpande åtgärder som skall vidtas.

Artikel 3 – Konkurrensbestämmelser och andra ekonomiska bestämmelser

1. Följande är oförenligt med avtalet, i den mån det kan påverka handeln mellan två eller flera av de avtalsslutande parterna:

   i) Alla avtal mellan företag, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden mellan företag som har till syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrida konkurrensen.

   ii) Ett eller flera företags missbruk av en dominerande ställning på de fördragsslutande parternas territorier som helhet eller en väsentlig del därav.

   iii) Allt statligt stöd som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion.

2. Alla förfaranden som strider mot denna artikel skall utvärderas på grundval av de kriterier som följer av tillämpningen av gemenskapens gällande konkurrensbestämmelser, i synnerhet artiklarna 81, 82, 86 och 87 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och de rättsakter för tolkning av dessa bestämmelser som antagits av gemenskapsinstitutionerna.

3. De associerade parterna skall säkerställa att ett offentligt organ som till sin funktion är oberoende ges behörighet att till fullo tillämpa punkt 1 i och 1 ii i denna artikel när det gäller privata och offentliga företag och företag som beviljats särskilda rättigheter.

4. De associerade parterna skall utse eller inrätta en myndighet som till sin funktion är oberoende och som ges behörighet att till fullo tillämpa punkt 1 iii i denna artikel. Denna myndighet skall bland annat ha befogenhet att godkänna statliga stödsystem och enskilda stöd i överensstämmelse med punkt 2 i denna artikel och att beordra återkallande av statligt stöd som beviljats olagligen.

5. De avtalsslutande parterna skall sörja för öppenhet i fråga om statliga stöd, vilket bland annat skall ske genom en regelbunden årlig rapport, eller motsvarande, till övriga parter. Rapporten skall följa metoderna och framställningen för Europeiska gemenskapens undersökning av statligt stöd. Om en avtalsslutande part så begär skall en annan avtalsslutande part informera om enskilda förekomster av statligt stöd.

6. De avtalsslutande parterna skall upprätta en omfattande förteckning över de stödsystem som inrättades innan den myndighet som anges i punkt 4 inrättades och skall anpassa de systemen till kriterierna i punkt 2 i denna artikel.

7. a) I fråga om tillämpning av bestämmelserna i punkt 1 iii är de avtalsslutande parterna medvetna om att under de perioder som anges i protokollet till detta avtal som innehåller övergångsbestämmelserna för en associerad part, skall statligt stöd som beviljas av den associerade parten bedömas mot bakgrunden att den associerade parten skall uppfattas som ett område identiskt med de områden i Europeiska gemenskapen som beskrivs i artikel 87.3 a i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

   b) Vid utgången av den första period som anges i protokollet till detta avtal som innehåller övergångsbestämmelserna för en associerad part, skall den parten skicka sin BNP per capita (harmoniserad på NUTS II-nivå) till Europeiska kommissionen. Den myndighet som avses i punkt 4 i denna artikel skall därefter tillsammans med Europeiska kommissionen utvärdera om regionerna i den associerade parten är stödberättigade och den maximala stödnivån för dem, i syfte att upprätta en regionalstödskarta på grundval av gemenskapens relevanta riktlinjer.

8. Om en av de avtalsslutande parterna finner att ett särskilt förfarande är oförenligt med villkoren i punkt 1 i denna artikel, får den parten vidta lämpliga åtgärder efter samråd inom interimskommittén eller efter 30 arbetsdagar räknat från det att frågan hänskjutits för sådant samråd.

9. De avtalsslutande parterna skall utbyta information med beaktande av de begränsningar som tystnadsplikten och skyddet för företagshemligheter kräver.

BILAGA IV Hänskjutande till EG-domstolen

1. Allmänna principer som rör artikel 16 i avtalet

1. De förfaranden för begäran om förhandsavgörande inom Europeiska gemenskapen som fastställts av EG-domstolen skall tillämpas om så är lämpligt. Förutom förhandsavgörandet skall den avtalsslutande partens domstol tillämpa den tolkning som fastställts av EG-domstolen.

2. Avtalsslutande parter skall inom ramen för detta avtal ha samma rättigheter att inkomma med synpunkter till EG-domstolen som gemenskapens medlemsstater.

2. Omfattning och förutsättningar för det förfarande som fastställs i artikel 16.2

1. När en avtalsslutande part, i enlighet med den andra meningen i artikel 16.2, antar ett beslut om omfattningen på och förutsättningarna för hänskjutanden till EG-domstolen skall det i beslutet antingen anges

   a) att varje domstol i den avtalsslutande parten, mot vars beslut det saknas rättsliga medel i nationell lagstiftning, skall begära ett förhandsavgörande från EG-domstolen om sådana frågor som uppkommer i ett pågående ärende och som rör giltighet eller tolkning av en rättsakt som avses i artikel 16.2, om denna domstol anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att en dom skall kunna avkunnas, eller

   b) att varje domstol i den avtalsslutande parten får begära ett förhandsavgörande från EG-domstolen om en fråga som tagits upp i domstolen och som rör giltighet eller tolkning av en rättsakt som avses i artikel 16.2, om denna domstol anser att ett beslut i frågan är nödvändigt för att en dom skall kunna avkunnas, eller

   c) en kombination av båda.

2. Förutsättningarna för tillämpning av artikel 16.2 kommer att bygga på de principer som finns i de rättsliga bestämmelser som styr EG-domstolens arbete, inbegripet de tillämpliga bestämmelserna i EG-fördraget samt EG-domstolens stadgar, arbetsordning och rättspraxis. Om den fattar beslut om förutsättningarna för tillämpning av denna bestämmelse skall den avtalsslutande parten också beakta de praktiska riktlinjerna i EG-domstolens skrift Upplysningar angående begäran om förhandsavgörande från de nationella domstolarna.

3. Hänskjutande i enlighet med artikel 20.3 i avtalet

Tvister som hänskjuts till EG-domstolen i enlighet med artikel 20.3 i avtalet skall av denna behandlas på samma sätt som tvister som hänskjuts till domstolen i enlighet med artikel 239 i EG-fördraget.

4. Hänskjutande till EG-domstolen och språk

De avtalsslutande parterna skall ha rätt att, i de förfaranden inför EG-domstolen som inleds inom ramen för detta avtal, använda varje officiellt språk i Europeiska gemenskapen eller för någon annan avtalsslutande part. Om ett språk som används i ett officiellt dokument inte är ett officiellt språk inom Europeiska gemenskapen, skall en översättning till franska

samtidigt bifogas. Om en avtalsslutande part i ett muntligt förfarande avser att använda ett språk som inte är ett officiellt språk i Europeiska gemenskapen, skall denna part säkerställa simultantolkning till det språk som anges i andra meningen i detta stycke.

Protokoll I

Övergångsbestämmelser mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Albanien

Artikel 1

Övergångsperioder

(1) Den första övergångsperioden skall sträcka sig från och med ikraftträdandet av det här avtalet tills samtliga villkor i artikel 2.1 har uppfyllts av Republiken Albanien, nedan kallad ”Albanien”, vilket skall verifieras genom en granskning utförd av Europeiska gemenskapen.

(2) Den andra övergångsperioden skall sträcka sig från utgången av den första övergångsperioden tills samtliga villkor i artikel 2.2 har uppfyllts av Albanien, vilket skall verifieras genom en granskning utförd av Europeiska gemenskapen.

Artikel 2

Villkor som avser övergång

(1) Vid utgången av den första övergångsperioden skall Albanien

i. vara fullvärdig medlem i de gemensamma luftfartsmyndigheterna och sträva efter att genomföra all lagstiftning på luftfartssäkerhetsområdet som anges i bilaga I till det här avtalet,

ii. tillämpa ECAC-dokument 30 och sträva efter att genomföra all lagstiftning på luftfartsskyddsområdet som anges i bilaga I till det här avtalet,

iii. tillämpa förordning 3925/91 (om avskaffande av de kontroller och formaliteter som gäller för handbagage och incheckat bagage), förordning 2409/92 (om biljettpriser och tariffer för lufttrafik), direktiv 94/56 (om utredning av flyghaverier), förordning 2027/97 (om lufttrafikföretags skadeståndsansvar vid olyckor), direktiv 2003/42 (om rapportering av händelser inom civil luftfart), förordning 261/2004 (om nekad ombordstigning), direktiv 2000/79 (om arbetstider inom civilflyget) och direktiv 2003/88 (om arbetstidens förläggning) i enlighet med bilaga I till det här avtalet,

iv. separera tillhandahållaren av lufttrafiktjänster från det nationella tillsynsorganet, inrätta ett nationellt övervakande organ för lufttrafiktjänster, inleda omorganisationen av sitt luftrum till ett eller flera funktionella block, samt tillämpa en flexibel användning av luftrummet,

v. ratificera Konventionen om vissa enhetliga regler för internationella lufttransporter (Montrealkonventionen),

vi. i tillräcklig utsträckning ha genomfört reglerna om statligt stöd och konkurrens i det avtal som anges i artikel 14.1 i det här avtalet eller i bilaga III till det här avtalet, beroende på vad som är tillämpligt.

(2) Vid utgången av den andra övergångsperioden skall Albanien tillämpa det här avtalet samt den lagstiftning som anges i bilaga I till det här avtalet.

Artikel 3

Övergångsbestämmelser

(1) Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 1.1 i det här avtalet

a) skall under den första övergångsperioden

i. EG-lufttrafikföretag och luftrafikföretag som licensierats av Albanien ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter på sträckor mellan valfri punkt i Albanien och valfri punkt inom Europeiska gemenskapen,

ii. EG-lufttrafikföretag inte vara majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av Albanien eller albanska medborgare och luftfartyg licensierade av Albanien inte vara majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av en EG-medlemsstat eller medborgare i en EG-medlemsstat.

b) Under den andra övergångsperioden skall

i. EG-lufttrafikföretag och luftrafikföretag som licensierats av Albanien ha rätt att utöva de trafikrättigheter som anges i punkt 1 a i,

ii. EG-lufttrafikföretag ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i Albanien och i andra associerade parter och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i en EG-medlemsstat,

iii. lufttrafikföretag licensierade av Albanien ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i olika EG-medlemsstater och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i Albanien.

(2) Med ”EG-lufttrafikföretag” avses i den här artikeln ett lufttrafikföretag som är licensierat av en EG-medlemsstat, Norge eller Island.

(3) Artiklarna 7 och 8 i detta avtal skall inte tillämpas före utgången av den andra övergångsperioden, utan att det påverkar Albaniens och gemenskapens skyldighet att från och med utgången av den första övergångsperioden bevilja operativ licens i enlighet med de rättsakter som anges i bilaga I till det här avtalet för luftfartyg som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av en EG-medlemsstat eller medborgare i en EG-medlemsstat respektive lufttrafikföretag som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av Albanien eller albanska medborgare.

Artikel 4

Luftfartssäkerhet

(1) Vid inledningen av den första övergångsperioden skall Albanien som observatör vara involverad i arbetet inom den europeiska byrån för luftfartssäkerhet.

(2) Vid utgången av den andra övergångsperioden skall den gemensamma kommitté som inrättats enligt artikel 18 i det här avtalet fastställa den exakta statusen och de exakta villkoren för Albaniens deltagande i arbetet inom den europeiska byrån för luftfartssäkerhet.

(3) Fram till utgången av den andra övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om säkerhetsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av Albanien att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild säkerhetsbedömning. Säkerhetsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Artikel 5

Luftfartsskydd

(1) Vid inledningen av den andra övergångsperioden skall den hemliga delen av lagstiftningen om luftfartsskydd i enlighet med bilaga I till det här avtalet göras tillgänglig för lämplig albansk myndighet.

(2) Fram till utgången av den andra övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om skyddsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av Albanien att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild skyddsbedömning. Skyddsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Protokoll II

Övergångsbestämmelser mellan Europeiska gemenskapen och

Bosnien och Hercegovina

Artikel 1

Övergångsperioder

(1) Den första övergångsperioden skall sträcka sig från och med ikraftträdandet av det här avtalet tills samtliga villkor i artikel 2.1 har uppfyllts av Bosnien och Hercegovina, vilket skall verifieras genom en granskning utförd av Europeiska gemenskapen.

(2) Den andra övergångsperioden skall sträcka sig från utgången av den första övergångsperioden tills samtliga villkor i artikel 2.2 har uppfyllts av Bosnien och Hercegovina, vilket skall verifieras genom en granskning utförd av Europeiska gemenskapen.

Artikel 2

Villkor som avser övergång

(1) Vid utgången av den första övergångsperioden skall Bosnien och Hercegovina

i. vara fullvärdig medlem i de gemensamma luftfartsmyndigheterna och sträva efter att genomföra all lagstiftning på luftfartssäkerhetsområdet som anges i bilaga I till det här avtalet,

ii. tillämpa ECAC-dokument 30 och sträva efter att genomföra all lagstiftning på luftfartsskyddsområdet som anges i bilaga I till det här avtalet,

iii. tillämpa förordning 3925/91 (om avskaffande av de kontroller och formaliteter som gäller för handbagage och incheckat bagage), förordning 2409/92 (om biljettpriser och tariffer för lufttrafik), direktiv 94/56 (om utredning av flyghaverier), direktiv 96/67 (om marktjänster), förordning 2027/97 (om lufttrafikföretags skadeståndsansvar vid olyckor), direktiv 2003/42 (om rapportering av händelser inom civil luftfart), förordning 261/2004 (om nekad ombordstigning), direktiv 2000/79 (om arbetstider inom civilflyget) och direktiv 2003/88 (om arbetstidens förläggning) i enlighet med bilaga I till det här avtalet,

iv ratificera Konventionen om vissa enhetliga regler för internationella lufttransporter (Montrealkonventionen),

v. i tillräcklig utsträckning ha genomfört reglerna om statligt stöd och konkurrens i det avtal som anges i artikel 14.1 i det här avtalet eller i bilaga III till det här avtalet, beroende på vad som är tillämpligt.

(2) Vid utgången av den andra övergångsperioden skall Bosnien och Hercegovina

i. separera tillhandahållaren av lufttrafiktjänster från det nationella tillsynsorganet, inrätta ett nationellt övervakande organ för lufttrafiktjänster, inleda omorganisationen av sitt luftrum till ett eller flera funktionella block, samt tillämpa en flexibel användning av luftrummet,

ii. tillämpa det här avtalet samt den lagstiftning som anges i bilaga I till det här avtalet.

Artikel 3

Övergångsordningar

(1) Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 1.1 i det här avtalet

a) skall under den första övergångsperioden

i. EG-lufttrafikföretag och luftrafikföretag som licensierats av Bosnien och Hercegovina ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter på sträckor mellan valfri punkt i Bosnien och Hercegovina och valfri punkt inom Europeiska gemenskapen,

ii. EG-lufttrafikföretag inte vara majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av Bosnien och Hercegovina eller medborgare i Bosnien och Hercegovina och luftfartyg licensierade av Bosnien och Hercegovina inte vara majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av en EG-medlemsstat eller medborgare i en EG-medlemsstat.

b) Under den andra övergångsperioden skall

i. EG-lufttrafikföretag och luftrafikföretag som licensierats av Bosnien och Hercegovina ha rätt att utöva de trafikrättigheter som anges i punkt 1 a i,

ii. EG-lufttrafikföretag ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i Bosnien och Hercegovina och andra associerade parter och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i en EG-medlemsstat,

iii. lufttrafikföretag licensierade av Bosnien och Hercegovina ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i olika EG-medlemsstater och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i Bosnien och Hercegovina.

(2) Med ”EG-lufttrafikföretag” avses i den här artikeln ett lufttrafikföretag som är licensierat av en EG-medlemsstat, Norge eller Island.

(3) Artiklarna 7 och 8 i detta avtal skall inte tillämpas före utgången av den andra övergångsperioden, utan att det påverkar Bosnien och Hercegovinas och gemenskapens skyldighet att från och med utgången av den första övergångsperioden bevilja operativ licens i enlighet med de rättsakter som anges i bilaga I till det här avtalet för luftfartyg som

är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av en EG-medlemsstat eller medborgare i en EG-medlemsstat respektive lufttrafikföretag som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av Bosnien och Hercegovina eller medborgare i Bosnien och Hercegovina.

Artikel 4

Luftfartssäkerhet

(1) Vid inledningen av den första övergångsperioden skall Bosnien och Hercegovina som observatör vara involverad i arbetet inom den europeiska byrån för luftfartssäkerhet.

(2) Vid utgången av den andra övergångsperioden skall den gemensamma kommitté som inrättats enligt artikel 18 i det här avtalet fastställa den exakta statusen och de exakta villkoren för Bosnien och Hercegovinas deltagande i arbetet inom den europeiska byrån för luftfartssäkerhet.

(3) Fram till utgången av den andra övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om säkerhetsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av Bosnien och Hercegovina att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild säkerhetsbedömning. Säkerhetsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Artikel 5

Luftfartsskydd

(1) Vid inledningen av den andra övergångsperioden skall den hemliga delen av lagstiftningen om luftfartsskydd i enlighet med bilaga I till det här avtalet göras tillgänglig för lämplig myndighet i Bosnien och Hercegovina.

(2) Fram till utgången av den andra övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om skyddsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av Bosnien och Hercegovina att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild skyddsbedömning. Skyddsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Protokoll III

Övergångsbestämmelser mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Bulgarien

Artikel 1

Övergångsperiod

(1) Övergångsperioden skall sträcka sig från och med ikraftträdandet av det här avtalet tills samtliga villkor i artikel 2 har uppfyllts av Republiken Bulgarien, nedan kallad ”Bulgarien”, vilket skall verifieras genom en granskning utförd av Europeiska gemenskapen, dock senast vid Bulgariens anslutning till Europeiska gemenskapen.

(2) Hänvisningar till den ”andra övergångsperioden” i det här avtalet eller i dess bilagor skall i Bulgariens fall tolkas som den övergångsperiod som anges i punkt 1 i den här artikeln.

Artikel 2

Villkor som avser övergång

Vid utgången av övergångsperioden skall Bulgarien tillämpa det här avtalet samt den lagstiftning som anges i bilaga I till det här avtalet i enlighet med artikel 3 i det här avtalet.

Artikel 3

Övergångsordningar

(1) Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 1.1 i det här avtalet

a) skall under den första övergångsperioden

i. EG-lufttrafikföretag och luftrafikföretag som licensierats av Bulgarien ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter på sträckor mellan valfri punkt i Bulgarien och valfri punkt inom Europeiska gemenskapen,

ii. EG-lufttrafikföretag ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i Bulgarien och andra associerade parter och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i en EG-medlemsstat,

iii. lufttrafikföretag licensierade av Bulgarien ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i olika EG-medlemsstater och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i Bulgarien.

(2) Med ”EG-lufttrafikföretag” avses i den här artikeln ett lufttrafikföretag som är licensierat av en EG-medlemsstat, Norge eller Island.

(3) Artiklarna 7 och 8 i detta avtal skall inte tillämpas före utgången av övergångsperioden, utan att det påverkar Bulgariens och gemenskapens skyldighet att från och med utgången av den första övergångsperioden bevilja operativ licens i enlighet med de rättsakter som anges i bilaga I till det här avtalet för luftfartyg som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av en EG-medlemsstat eller medborgare i en EG-medlemsstat respektive lufttrafikföretag som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av Bulgarien eller bulgariska medborgare.

Artikel 4

Luftfartssäkerhet

(1) Vid utgången av övergångsperioden skall den gemensamma kommitté som inrättats enligt artikel 18 i det här avtalet fastställa den exakta statusen och de exakta villkoren för Bulgariens deltagande i arbetet inom den europeiska byrån för luftfartssäkerhet.

(2) Fram till utgången av övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om säkerhetsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av Bulgarien att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild säkerhetsbedömning. Säkerhetsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Artikel 5

Luftfartsskydd

Fram till utgången av övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om skyddsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av Bulgarien att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild skyddsbedömning. Säkerhetsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Protokoll IV

Övergångsbestämmelser mellan Europeiska gemenskapen och Republiken Kroatien

Artikel 1

Övergångsperioder

(1) Den första övergångsperioden skall sträcka sig från och med ikraftträdandet av det här avtalet tills samtliga villkor i artikel 2.1 har uppfyllts av Republiken Kroatien, nedan kallad ”Kroatien”, vilket skall verifieras genom en granskning utförd av Europeiska gemenskapen.

(2) Den andra övergångsperioden skall sträcka sig från utgången av den första övergångsperioden tills samtliga villkor i artikel 2.2 har uppfyllts av Kroatien, vilket skall verifieras genom en granskning utförd av Europeiska gemenskapen. Artikel 2

Villkor som avser övergång

(1) Vid utgången av den första övergångsperioden skall Kroatien

i. vara fullvärdig medlem i de gemensamma luftfartsmyndigheterna och sträva efter att genomföra all lagstiftning på luftfartssäkerhetsområdet som anges i bilaga I till det här avtalet,

ii. tillämpa ECAC-dokument 30 och sträva efter att genomföra all lagstiftning på luftfartsskyddsområdet som anges i bilaga I till det här avtalet,

iii. tillämpa förordning 3925/91 (om avskaffande av de kontroller och formaliteter som gäller för handbagage och incheckat bagage), förordning 2409/92 (om biljettpriser och tariffer för lufttrafik), direktiv 94/56 (om utredning av flyghaverier), direktiv 96/67 (om marktjänster), förordning 2027/97 (om lufttrafikföretags skadeståndsansvar vid olyckor), direktiv 2003/42 (om rapportering av händelser inom civil luftfart), förordning 261/2004 (om nekad ombordstigning), direktiv 2000/79 (om arbetstider inom civilflyget) och direktiv 2003/88 (om arbetstidens förläggning) i enlighet med bilaga I till det här avtalet,

iv. separera tillhandahållaren av lufttrafiktjänster från det nationella tillsynsorganet, inrätta ett nationellt övervakande organ för lufttrafiktjänster, inleda omorganisationen av sitt luftrum till ett eller flera funktionella block, samt tillämpa en flexibel användning av luftrummet,

v. ratificera Konventionen om vissa enhetliga regler för internationella lufttransporter (Montrealkonventionen),

vi. i tillräcklig utsträckning ha genomfört reglerna om statligt stöd och konkurrens i det avtal som anges i artikel 14.1 i det här avtalet eller i bilaga III till det här avtalet, beroende på vad som är tillämpligt.

(2) Vid utgången av den andra övergångsperioden skall Kroatien tillämpa det här avtalet samt den lagstiftning som anges i bilaga I till det här avtalet.

Artikel 3

Övergångsordningar

(1) Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 1.1 i det här avtalet

a) skall EG-lufttrafikföretag och lufttrafikföretag som licensierats av Kroatien under den första och andra övergångsperioden ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter på sträckor mellan valfri punkt i Kroatien och valfri punkt inom Europeiska gemenskapen.

b) Under den andra övergångsperioden skall

i. EG-lufttrafikföretag och luftrafikföretag som licensierats av Kroatien ha rätt att utöva de trafikrättigheter som anges i punkt 1 a i,

ii. EG-lufttrafikföretag ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i Kroatien och andra associerade parter och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i en EG-medlemsstat,

iii. lufttrafikföretag licensierade av Kroatien ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i olika EG-medlemsstater och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i Kroatien.

c) Fram till utgången av andra övergångsperioden får EG-lufttrafikföretag inte vara majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av Kroatien eller kroatiska medborgare och luftfartyg licensierade av Kroatien får inte vara majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av en EG-medlemsstat eller medborgare i en EG-medlemsstat.

(2) Med ”EG-lufttrafikföretag” avses i den här artikeln ett lufttrafikföretag som är licensierat av en EG-medlemsstat, Norge eller Island.

(3) Artiklarna 7 och 8 i detta avtal skall inte tillämpas före utgången av den andra övergångsperioden, utan att det påverkar Kroatiens och gemenskapens skyldighet att från och med utgången av den första övergångsperioden bevilja operativ licens i enlighet med de rättsakter som anges i bilaga I till det här avtalet för luftfartyg som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av en EG-medlemsstat eller medborgare i en EG-medlemsstat respektive lufttrafikföretag som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av Kroatien eller kroatiska medborgare.

Artikel 4

Luftfartssäkerhet

(1) Vid inledningen av den första övergångsperioden skall Kroatien som observatör vara involverad i arbetet inom den europeiska byrån för luftfartssäkerhet.

(2) Vid utgången av den andra övergångsperioden skall den gemensamma kommitté som inrättats enligt artikel 18 i det här avtalet fastställa den exakta statusen och de exakta villkoren för Kroatiens deltagande i arbetet inom den europeiska byrån för luftfartssäkerhet.

(3) Fram till utgången av den andra övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om säkerhetsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av Kroatien att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild säkerhetsbedömning. Säkerhetsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Artikel 5

Luftfartsskydd

(1) Vid inledningen av den andra övergångsperioden skall den hemliga delen av lagstiftningen om luftfartsskydd i enlighet med bilaga I till det här avtalet göras tillgänglig för lämplig kroatisk myndighet.

(2) Fram till utgången av den andra övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om skyddsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av Kroatien att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild skyddsbedömning. Skyddsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Artikel 6

Uttalande från Kroatien vid ikraftträdandet av ECAA-avtalet

Kroatien meddelar sina avsikter att överväga lämplig tidpunkt för ikraftträdande av ECAA-avtalet för Kroatiens del mot bakgrund av Kroatiens begäran om kort övergångsperiod (fram till slutet av fas I) och stegvisa övergångsarrangemang för marknadstillträde i fråga om kapacitet. Detta kan leda till en viss försening av ikraftträdandet av ECAA-avtalet till den tidpunkt som är nödvändig för att Kroatien skall ha haft möjlighet att uppfylla alla sina åtaganden i ECAA-avtalet och dess protokoll.

Protokoll V

Övergångsbestämmelser mellan Europeiska gemenskapen och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien

Artikel 1

Övergångsperioder

(1) Den första övergångsperioden skall sträcka sig från och med ikraftträdandet av det här avtalet tills samtliga villkor i artikel 2.1 har uppfyllts av f.d jugoslaviska republiken Makedonien, vilket skall verifieras genom en granskning utförd av Europeiska gemenskapen.

(2) Den andra övergångsperioden skall sträcka sig från utgången av den första övergångsperioden tills samtliga villkor i artikel 2.2 har uppfyllts av f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, vilket skall verifieras genom en granskning utförd av Europeiska gemenskapen.

Artikel 2

Villkor som avser övergång

(1) Vid utgången av den första övergångsperioden skall f.d. jugoslaviska republiken Makedonien

i. vara fullvärdig medlem i de gemensamma luftfartsmyndigheterna och sträva efter att genomföra all lagstiftning på luftfartssäkerhetsområdet som anges i bilaga I till det här avtalet,

ii. tillämpa ECAC-dokument 30 och sträva efter att genomföra all lagstiftning på luftfartsskyddsområdet som anges i bilaga I till det här avtalet,

iii. tillämpa förordning 3925/91 (om avskaffande av de kontroller och formaliteter som gäller för handbagage och incheckat bagage), förordning 2409/92 (om biljettpriser och tariffer för lufttrafik), direktiv 94/56 (om utredning av flyghaverier), direktiv 96/67 (om marktjänster), direktiv 2003/42 (om rapportering av händelser inom civil luftfart), direktiv 2000/79 (om arbetstider inom civilflyget) och direktiv 2003/88 (om arbetstidens förläggning) i enlighet med bilaga I till det här avtalet,

iv. separera tillhandahållaren av lufttrafiktjänster från det nationella tillsynsorganet, inrätta ett nationellt övervakande organ för lufttrafiktjänster, inleda omorganisationen av sitt luftrum till ett eller flera funktionella block, samt tillämpa en flexibel användning av luftrummet,

v. ratificera Konventionen om vissa enhetliga regler för internationella lufttransporter (Montrealkonventionen),

vi. i tillräcklig utsträckning ha genomfört reglerna om statligt stöd och konkurrens i det avtal som anges i artikel 14.1 i det här avtalet eller i bilaga III till det här avtalet, beroende på vad som är tillämpligt.

(2) Vid utgången av den andra övergångsperioden skall f.d. jugoslaviska republiken Makedonien tillämpa det här avtalet samt den lagstiftning som anges i bilaga I till det här avtalet.

Artikel 3

Övergångsordningar

(1) Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 1.1 i det här avtalet

a) skall under den första övergångsperioden

i. EG-lufttrafikföretag och luftrafikföretag som licensierats av f.d. jugoslaviska republiken Makedonien ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter på sträckor mellan valfri punkt i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och valfri punkt inom Europeiska gemenskapen,

ii. EG-lufttrafikföretag inte vara majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av f.d. jugoslaviska republiken Makedonien eller makedonska medborgare och luftfartyg licensierade av f.d. jugoslaviska republiken Makedonien inte vara majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av en EG-medlemsstat eller medborgare i en EG-medlemsstat.

b) Under den andra övergångsperioden skall

i. EG-lufttrafikföretag och luftrafikföretag som licensierats av f.d. jugoslaviska republiken Makedonien ha rätt att utöva de trafikrättigheter som anges i punkt 1 a i,

ii. EG-lufttrafikföretag ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien och andra associerade parter och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i en EG-medlemsstat,

iii. lufttrafikföretag licensierade av f.d. jugoslaviska republiken Makedonien ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i olika EG-medlemsstater och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i f.d. jugoslaviska republiken Makedonien.

(2) Med ”EG-lufttrafikföretag” avses i den här artikeln ett lufttrafikföretag som är licensierat av en EG-medlemsstat, Norge eller Island.

(3) Artiklarna 7 och 8 i detta avtal skall inte tillämpas före utgången av den andra övergångsperioden, utan att att det påverkar f.d. jugoslaviska republiken Makedoniens och gemenskapens skyldighet att från och med utgången av den första övergångsperioden bevilja operativ licens i enlighet med de rättsakter som anges i bilaga I till det här avtalet för luftfartyg som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av en EG-medlemsstat eller medborgare i en EG-medlemsstat respektive lufttrafikföretag som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av f.d. jugoslaviska republiken Makedonien eller makedonska medborgare.

Artikel 4

Tillämpning av viss lagstiftning av f.d. jugoslaviska republiken Makedonien

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 2 i det här protokollet, skall f.d. jugoslaviska republiken Makedonien när detta avtal träder i kraft

i. tillämpga konventionen om vissa enhetliga regler för internationella lufttransporter (Montrealkonventionen),

ii. sörja för att luftfartyg som licensierats av f.d. jugoslaviska republiken Makedonien uppfyller kraven i förordning 261/2004,

iii. avsluta kontraktet mellan f.d. jugoslaviska republiken Makedoniens regering och Macedonian Airlines (MAT) eller anpassa det gemenskapslagstiftningen.

Artikel 5

Luftfartssäkerhet

(1) Vid inledningen av den första övergångsperioden skall f.d. jugoslaviska republiken Makedonien som observatör vara involverad i arbetet inom den europeiska byrån för luftfartssäkerhet.

(2) Vid utgången av den andra övergångsperioden skall den gemensamma kommitté som inrättats enligt artikel 18 i det här avtalet fastställa den exakta statusen och de exakta villkoren för f.d. jugoslaviska republiken Makedoniens deltagande i arbetet inom den europeiska byrån för luftfartssäkerhet.

(3) Fram till utgången av den andra övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om säkerhetsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av f.d. jugoslaviska republiken Makedonien att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild säkerhetsbedömning. Säkerhetsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Artikel 6

Luftfartsskydd

(1) Vid inledningen av den andra övergångsperioden skall den hemliga delen av lagstiftningen om luftfartsskydd i enlighet med bilaga I till det här avtalet göras tillgänglig för lämplig makedonsk myndighet.

(2) Fram till utgången av den andra övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om skyddsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av f.d. jugoslaviska Makedonien att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild skyddsbedömning. Skyddsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Protokoll VI

Övergångsbestämmelser mellan Europeiska gemenskapen och Serbien och Montenegro

Artikel 1

Övergångsperioder

(1) Den första övergångsperioden skall sträcka sig från och med ikraftträdandet av det här avtalet tills samtliga villkor i artikel 2.1 har uppfyllts av Serbien och Montenegro, vilket skall verifieras genom en granskning utförd av Europeiska gemenskapen.

(2) Den andra övergångsperioden skall sträcka sig från utgången av den första övergångsperioden tills samtliga villkor i artikel 2.2 har uppfyllts av Serbien och Montenegro, vilket skall verifieras genom en granskning utförd av Europeiska gemenskapen.

Artikel 2

Villkor som avser övergång

(1) Vid utgången av den första övergångsperioden skall Serbien och Montenegro

i. vara fullvärdig medlem i de gemensamma luftfartsmyndigheterna och sträva efter att genomföra all lagstiftning på luftfartssäkerhetsområdet som anges i bilaga I till det här avtalet,

ii tillämpa ECAC-dokument 30 och sträva efter att genomföra all lagstiftning på luftskyddsområdet som anges i bilaga I till det här avtalet,

iii. tillämpa förordning 3925/91 (om avskaffande av de kontroller och formaliteter som gäller för handbagage och incheckat bagage), förordning 2409/92 (om biljettpriser och tariffer för lufttrafik), direktiv 94/56 (om utredning av flyghaverier), direktiv 96/67 (om marktjänster), förordning 2027/97 (om lufttrafikföretags skadeståndsansvar vid olyckor), direktiv 2003/42 (om rapportering av händelser inom civil luftfart), förordning 261/2004 (om nekad ombordstigning), direktiv 2000/79 (om arbetstider inom civilflyget) och direktiv 2003/88 (om arbetstidens förläggning) i enlighet med bilaga I till det här avtalet,

iv. separera tillhandahållaren av lufttrafiktjänster och det nationella tillsynsorganet för Serbien och Montenegro, inrätta ett nationellt övervakande organ för lufttrafiktjänster för Serbien och Montenegro, inleda omorganisationen av sitt luftrum till ett eller flera funktionella block, samt tillämpa en flexibel användning av luftrummet,

v. ratificera Konventionen om vissa enhetliga regler för internationella lufttransporter (Montrealkonventionen),

vi i tillräcklig utsträckning ha genomfört reglerna om statligt stöd och konkurrens i det avtal som anges i artikel 14.1 i det här avtalet eller i bilaga III till det här avtalet, beroende på vad som är tillämpligt.

(2) Vid utgången av den andra övergångsperioden skall Serbien och Montenegro tillämpa det här avtalet samt den lagstiftning som anges i bilaga I till det här avtalet.

Artikel 3

Övergångsordningar

(1) Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 1.1 i det här avtalet

a) skall under den första övergångsperioden

i. EG-lufttrafikföretag och luftrafikföretag som licensierats av Serbien och Montenegro ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter på sträckor mellan valfri punkt i Serbien och Montenegro och valfri punkt inom Europeiska gemenskapen,

ii. EG-lufttrafikföretag inte vara majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av Serbien och Montenegro eller medborgare i Serbien och Montenegro och luftfartyg licensierade av Serbien och Montenegro inte vara majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av en EG-medlemsstat eller medborgare i en EG-medlemsstat.

b) Under den andra övergångsperioden skall

i. EG-lufttrafikföretag och luftrafikföretag som licensierats av Serbien och Montenegro ha rätt att utöva de trafikrättigheter som anges i punkt 1 a i,

ii. EG-lufttrafikföretag ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i Serbien och Montenegro och andra associerade parter och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i en EG-medlemsstat,

iii. lufttrafikföretag licensierade av Serbien och Montenegro ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i olika EG-medlemsstater och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i Serbien och Montenegro.

(2) Med ”EG-lufttrafikföretag” avses i den här artikeln ett lufttrafikföretag som är licensierat av en EG-medlemsstat, Norge eller Island.

(3) Artiklarna 7 och 8 i detta avtal skall inte tillämpas före utgången av den andra övergångsperioden, utan att att det påverkar Serbien och Montenegros och gemenskapens skyldighet att från och med utgången av den första övergångsperioden bevilja operativ licens i enlighet med de rättsakter som anges i bilaga I till det här avtalet för luftfartyg som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av en EG-medlemsstat eller medborgare i en EG-medlemsstat respektive lufttrafikföretag som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av Serbien och Montenegro eller medborgare i Serbien och Montenegro.

Artikel 4

Luftfartssäkerhet

(1) Vid inledningen av den första övergångsperioden skall Serbien och Montenegro som observatör vara involverad i arbetet inom den europeiska byrån för luftfartssäkerhet.

(2) Vid utgången av den andra övergångsperioden skall den gemensamma kommitté som inrättats enligt artikel 18 i det här avtalet fastställa den exakta statusen och de exakta villkoren för Serbien och Montenegros deltagande i arbetet inom den europeiska byrån för luftfartssäkerhet.

(3) Fram till utgången av den andra övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om säkerhetsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av Serbien och Montenegro att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild säkerhetsbedömning. Säkerhetsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Artikel 5

Luftfartsskydd

(1) Vid inledningen av den andra övergångsperioden skall den hemliga delen av lagstiftningen om luftfartsskydd i enlighet med bilaga I till det här avtalet göras tillgänglig för lämplig myndighet i Serbien och Montenegro.

(2) Fram till utgången av den andra övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om skyddsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av Serbien och Montenegro att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild skyddsbedömning. Skyddsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Protokoll VII

Övergångsbestämmelser mellan Europeiska gemenskapen och Rumänien

Artikel 1

Övergångsperiod

(1) Övergångsperioden skall sträcka sig från och med ikraftträdandet av det här avtalet tills samtliga villkor i artikel 2 har uppfyllts av Rumänien, vilket skall verifieras genom en granskning utförd av Europeiska gemenskapen.

(2) Hänvisningar till den ”andra övergångsperioden” i detta avtal eller dess bilagor skall i fråga om Rumänien betyda övergångsperioden i punkt 1 i den här artikeln.

Artikel 2

Villkor som avser övergång

Vid utgången av övergångsperioden skall Rumänien tillämpa det här avtalet samt den lagstiftning som anges i bilaga I till det här avtalet.

Artikel 3

Övergångsordningar

(1) Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 1.1 i det här avtalet

a) skall under övergångsperioden

i. EG-lufttrafikföretag och luftrafikföretag som licensierats av Rumänien ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter på sträckor mellan valfri punkt i Rumänien och valfri punkt inom Europeiska gemenskapen,

ii. EG-lufttrafikföretag ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i Rumänien och andra associerade parter och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i en EG-medlemsstat,

iii. lufttrafikföretag licensierade av Rumänien ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i olika EG-medlemsstater och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i Rumänien.

(2) Med ”EG-lufttrafikföretag” avses i den här artikeln ett lufttrafikföretag som är licensierat av en EG-medlemsstat, Norge eller Island.

(3) Artiklarna 7 och 8 i detta avtal skall inte tillämpas före utgången av övergångsperioden, utan att att det påverkar Rumäniens och gemenskapens skyldighet att från och med utgången av den första övergångsperioden bevilja operativ licens i enlighet med de rättsakter som anges i bilaga I till det här avtalet för luftfartyg som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av en EG-medlemsstat eller medborgare i en EG-medlemsstat respektive lufttrafikföretag som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av Rumänien eller rumänska medborgare.

Artikel 4

Luftfartssäkerhet

(1) Vid utgången av övergångsperioden skall den gemensamma kommitté som inrättats enligt artikel 18 i det här avtalet fastställa den exakta statusen och de exakta villkoren för Rumäniens deltagande i arbetet inom den europeiska byrån för luftfartssäkerhet.

(2) Fram till utgången av den andra övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om säkerhetsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av Rumänien att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild säkerhetsbedömning. Säkerhetsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Artikel 5

Luftfartsskydd

Fram till utgången av övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om skyddsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av Rumänien att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild skyddsbedömning. Skyddsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Artikel 6

Ikraftträdande

ECCA-avtalet skall träda i kraft när det ratificerats, i enlighet med rumänsk lagstiftning. Dagen för ikraftträdandet skall fastställas i enlighet med artikel 29.1–29.2.

Protokoll VIII

Övergångsbestämmelser mellan Europeiska gemenskapen och Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo

Artikel 1

UNMIK:s behörighet

Bestämmelserna i det här protokollet påverkar inte behörigheten för Förenta nationernas övergångsförvaltning i Kosovo, nedan kallad UNMIK, enligt definitionen i resolution 1244 av den 10 juni 1999 från FN:s säkerhetsråd.

Artikel 2

Övergångsperioder

(1) Den första övergångsperioden skall sträcka sig från och med ikraftträdandet av det här avtalet tills samtliga villkor i artikel 3.1 har uppfyllts av UNMIK, vilket skall verifieras genom en granskning utförd av Europeiska gemenskapen.

(2) Den andra övergångsperioden skall sträcka sig från utgången av den första övergångsperioden tills samtliga villkor i artikel 3.2 har uppfyllts av UNMIK, vilket skall verifieras genom en granskning utförd av Europeiska gemenskapen.

Artikel 3

Villkor som avser övergång

(1) Vid utgången av den första övergångsperioden skall UNMIK

I. utan att det påverkar UNMIK:s särskilda status enligt internationell rätt, tillämpa de gemensamma luftfartskraven (JAR), som antagits av de gemensamma luftfartsmyndigheterna, och sträva efter att genomföra all lagstiftning på luftfartssäkerhetsområdet som anges i bilaga I till det här avtalet,

ii. tillämpa ECAC-dokument 30 och sträva efter att genomföra all lagstiftning på luftfartskyddsområdet som anges i bilaga I till det här avtalet,

iii. tillämpa förordning 3925/91 (om avskaffande av de kontroller och formaliteter som gäller för handbagage och incheckat bagage), förordning 2409/92 (om biljettpriser och tariffer för lufttrafik), direktiv 94/56 (om utredning av flyghaverier), förordning 2027/97 (om lufttrafikföretags skadeståndsansvar vid olyckor), direktiv 2003/42 (om rapportering av händelser inom civil luftfart),

förordning 261/2004 (om nekad ombordstigning), direktiv 2000/79 (om arbetstider inom civilflyget) och direktiv 2003/88 (om arbetstidens förläggning) i enlighet med bilaga I till det här avtalet,

iv. separera tillhandahållaren av lufttrafiktjänster från tillsynsorganet, inrätta eller utse ett övervakande organ för lufttrafiktjänster,

v. tillämpa konventionen om vissa enhetliga regler för internationella lufttransporter (Montrealkonventionen),

vi. i tillräcklig utsträckning ha genomfört reglerna om statligt stöd och konkurrens i det avtal som anges i artikel 14.1 i det här avtalet eller i bilaga III till det här avtalet, beroende på vad som är tillämpligt.

(2) Vid utgången av den andra övergångsperioden skall UNMIK tillämpa det här avtalet samt den lagstiftning som anges i bilaga I till det här avtalet.

Artikel 4

Övergångsordningar

(1) Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 1.1 i det här avtalet

a) skall under den första övergångsperioden

i. EG-lufttrafikföretag och luftrafikföretag som licensierats av UNMIK ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter på sträckor mellan valfri punkt i Kosovo och valfri punkt inom Europeiska gemenskapen,

ii. EG-lufttrafikföretag inte vara majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av UNMIK eller medborgare i Kosovo och luftfartyg licensierade av UNMIK inte vara majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av en EG-medlemsstat eller medborgare i en EG-medlemsstat.

b) Under den andra övergångsperioden skall

i. EG-lufttrafikföretag och luftrafikföretag som licensierats av UNMIK ha rätt att utöva de trafikrättigheter som anges i punkt 1 a i,

ii. EG-lufttrafikföretag ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i Kosovo och andra associerade parter och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i en EG-medlemsstat,

iii. lufttrafikföretag licensierade av UNMIK ha rätt att utöva obegränsade trafikrättigheter mellan punkter i olika EG-medlemsstater och ha rätt att, vid vilken punkt som helst, byta från ett luftfartyg till ett annat under förutsättning att flygningen ingår som en del av en tjänst som betjänar en punkt i Kosovo.

(2) Med ”EG-lufttrafikföretag” avses i den här artikeln ett lufttrafikföretag som är licensierat av en EG-medlemsstat, Norge eller Island.

(3) Artiklarna 7 och 8 i detta avtal skall inte tillämpas före utgången av den andra övergångsperioden, utan att det påverkar UNMIK:s och gemenskapens skyldighet att från och med utgången av den första övergångsperioden bevilja operativ licens i enlighet med de rättsakter som anges i bilaga I till det här avtalet för luftfartyg som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av en EG-medlemsstat eller medborgare i en EG-medlemsstat respektive lufttrafikföretag som är majoritetsägda eller i praktiken kontrolleras av UNMIK eller medborgare i Kosovo.

Artikel 5

Internationella organisationer och avtal

Om den lagstiftning som anges i bilaga I till det här avtalet innehåller krav på att bli part till internationella konventioner eller avtal, skall UNMIK:s särskilda status enligt internationell lag beaktas.

Artikel 6

Luftfartssäkerhet

(1) Vid inledningen av den första övergångsperioden skall UNMIK som observatör vara involverad i arbetet inom den europeiska byrån för luftfartssäkerhet.

(2) Vid utgången av den andra övergångsperioden skall den gemensamma kommitté som inrättats enligt artikel 18 i det här avtalet fastställa den exakta statusen och de exakta villkoren för UNMIK:s deltagande i arbetet inom den europeiska byrån för luftfartssäkerhet.

(3) Fram till utgången av den andra övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om säkerhetsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av UNMIK att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild säkerhetsbedömning. Säkerhetsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.

Artikel 7

Luftfartsskydd

(1) Vid inledningen av den andra övergångsperioden skall den hemliga delen av lagstiftningen om luftfartsskydd i enlighet med bilaga I till det här avtalet göras tillgänglig för lämplig myndighet inom UNMIK.

(2) Fram till utgången av den andra övergångsperioden kan Europeiska gemenskapen, om skyddsbrister påträffas, kräva att godkännandet för ett luftfartyg som licensierats av UNMIK att bedriva tjänster på sträckor till, från eller inom Europeiska gemenskapen, skall bli föremål för en särskild skyddsbedömning. Skyddsbedömningen skall utföras snarast möjligt av Europeiska gemenskapen för att undvika onödigt dröjsmål i fråga om utövandet av trafikrättigheter.